

REPUBLIKA SLOVENIJA
VLADA REPUBLIKE SLOVENIJE

Gregorčičeva 20–25, SI-1001 Ljubljana

T: +386 1 478 1000

F: +386 1 478 1607

E: gp.gs@gov.si

http://www.vlada.si/

Predsednik Državnega zbora

REPUBLIKA SLOVENIJA - DRŽAVNI ZBOR

Prejeto:	01-04-2016		
Šifra:	804-10	16-3	1
Povezava:			
EPA:	1139-VII	EU:	
Sign. zn.:			
Kratice:			

EVA: 2014-2130-0030

Številka: 00726-7/2016/8

Datum: 31. 3. 2016

Vlada Republike Slovenije je na 82. redni seji dne 31. 3. 2016 določila besedilo:

– Predloga zakona o pogrebni in pokopališki dejavnosti – prva obravnava,

ki vam ga pošiljam v obravnavo in sprejem na podlagi 114. člena Poslovnika državnega zbora (Uradni list RS, št. 92/07 – uradno prečiščeno besedilo, 105/10 in 80/13).

Vlada Republike Slovenije je na podlagi 45. člena Poslovnika Vlade Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 43/01, 23/02 – popr., 54/03, 103/03, 114/04, 26/06, 21/07, 32/10, 73/10, 95/11 64/12 in 10/14) in 235. člena Poslovnika državnega zbora (Uradni list RS, št. 92/07 – uradno prečiščeno besedilo, 105/10 in 80/13) določila, da bodo kot njeni predstavniki pri delu Državnega zbora in njegovih delovnih teles sodelovali:

- Zdravko Počivalšek, minister za gospodarski razvoj in tehnologijo,
- Aleš Cantarutti, državni sekretar, Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo,
- mag. Dušan Pšeničnik, generalni direktor Direktorata za notranji trg, Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo,
- Marjeta Petrač, sekretarka, vodja Sektorja za storitve, Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo,
- dr. Peter Vrtačnik, sekretar, Direktorat za notranji trg, Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo,
- Tanja Bajec, sekretarka, Sektor za storitve, Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo.

Mag. Darko Krašovec
generalni sekretar

Prilogi: 2

ZAKON **O POGREBNI IN POKOPALIŠKI DEJAVNOSTI**

I. UVOD

1. OCENA STANJA IN RAZLOGI ZA SPREJEM PREDLOGA ZAKONA

- ocena stanja in navedba predpisov, ki urejajo to področje

Zakon o pokopališki in pogrebni dejavnosti ter o urejanju pokopališč iz leta 1984 (Uradni list SRS, št. 34/84, SFRJ, št. 83/89, SRS, št. 5/90, RS, št. 26/90, 10/91, 17/1991 – I-ZUDE, 13/1993, 66/1993, 66/2000 – odl. US: U-I-48/97-12, 61/2002 – odl. US: U-I-54/99-14, 110/02 – ZGO-1, 2/04; v nadaljnjem besedilu: ZPPDUP) kljub nekaterim spremembam oziroma nadomestitvam določb z zakoni z drugih pravnih področij doslej ni bil bistveno spremenjen. ZPPDUP je opredelil pogrebno in pokopališko dejavnost kot komunalno dejavnost posebnega družbenega pomena. Z uveljavitvijo Zakona o gospodarskih javnih službah (Uradni list RS, št. 32/1993; v nadaljnjem besedilu: ZGJS) je bil vzpostavljen popolnoma nov sistem zadovoljevanja javnih dobrin, saj je dotedanji sistem dejavnosti posebnega družbenega pomena zamenjal sistem gospodarskih javnih služb. Ta zakon je v prvi alineji prvega odstavka 68. člena določal, da se dejavnosti, ki so bile ob njegovi uveljavitvi z zakoni ali občinskimi odloki določene kot dejavnosti posebnega družbenega pomena na področjih materialne infrastrukture, do določitve gospodarskih javnih služb s področnimi zakoni štejejo za gospodarske javne službe. Tako je bila pokopališka in pogrebna dejavnost opredeljena kot gospodarska javna služba, saj zakon, ki bi opredelil obseg te službe v okviru pokopališke in pogrebne dejavnosti, še ni bil sprejet.

ZGJS v 3. členu določa, da so lahko gospodarske javne službe republiške ali lokalne in so lahko obvezne ali izbirne. Način njihovega opravljanja predpiše Vlada RS z uredbo, občina pa z odlokom, tako da je zagotovljeno njihovo izvajanje v okviru funkcionalno in prostorsko zaokroženih oskrbovalnih sistemov.

Glede na to, da Zakon o lokalni samoupravi (Uradni list RS, 94/07 – uradno prečiščeno besedilo, 27/08 – odl. US: Up-2925/07-15, U-I-21/07-18, 76/08, 100/08 – odl. US: U-I-427/06-9; v nadaljnjem besedilu: ZLS) v 21. členu določa, da je urejanje, upravljanje in skrb za lokalne javne službe ter posebno organiziranje opravljanja pokopališke in pogrebne dejavnosti zadeva lokalnega pomena, ki jo samostojno zagotavlja občina na podlagi 140. člena Ustave RS (Uradni list RS, št. 331/91-I, 42/97, 66/00, 24/03, 69/04, 69/04, 69/04 in 68/06), so morale občine z odloki urediti opravljanje pokopališke in pogrebne dejavnosti kot gospodarske javne službe (v nadaljnjem besedilu: GJS). Pokopališka in pogrebna dejavnost ter urejanje pokopališč se lahko opravljata v eni izmed oblik, ki so predpisane v 6. členu ZGJS, in sicer v režijskem obratu, javnem gospodarskem zavodu, javnem podjetju in z dajanjem koncesij.

V letu 2007 je Zakon o stvarnem premoženju države, pokrajin in občin (Uradni list RS, št. 14/07 in 86/10 – ZSPDSL) na sistemski ravni celovito uredil tudi upravljanje stvarnega premoženja občin, kamor sodijo tudi pokopališča, pokopališki objekti in naprave ter druga pokopališka infrastruktura.

Na dan 10. 2. 2015 je bilo v poslovnem registru Slovenije, ki ga vodi Agencija Republike Slovenije za javnopravne evidence in storitve (AJPES) vpisanih 67 poslovnih subjektov, ki imajo

registrirano opravljanje pogrebno-pokopališke dejavnosti (dejavnosti po šifri 96.030 – pogrebna dejavnost). Pogrebno-pokopališka dejavnost se po podatkih s terena izvaja tudi v 33 komunalnih podjetjih, ki te dejavnosti opravljajo v okviru obvezne gospodarske javne službe.

- ugotovitve pri spremljanju izvajanja veljavnega predpisa in poglobitni problemi oziroma vprašanja na področju urejanja

ZPPDUP je bil sprejet še v prejšnji družbeni ureditvi, zato njegove posamezne rešitve ne ustrezajo več v današnjem pravno-sistemskem in dejanskem okolju, pomanjkljiva in ponekod zastarela zakonodaja pa je povzročila, da se je ZPPDUP razlagal različno, kar je povzročilo različne ureditve pokopališke in pogrebne dejavnosti po lokalnih skupnostih. Zato občinski odloki, s katerimi občine po ZLS določajo načine in pogoje za opravljanje pokopaliških storitev, dodeljevanje koncesij in izvajanje del na pokopališčih z javnimi delavci, večkrat niso v skladu z navedenim zakonom.

To je razvidno tudi iz revizijskega poročila Računskega sodišča »Zagotavljanje izvajanja in nadzora nad pokopališko in pogrebno dejavnostjo ter urejanjem pokopališč« z dne 25. novembra 2014, saj je v obdobju od leta 2009 do 2012 le 55 občin imelo v svojih odlokih opredeljeno pokopališko in pogrebno dejavnost kot obvezno GJS in samo 57 občin opredeljeno urejanje pokopališč kot obvezno GJS. Vse druge občine so imele navedeni dejavnosti opredeljeni kot izbirno GJS, je sploh niso imele opredeljene ali pa je ni bilo mogoče določiti, ker je v različnih občinskih odlokih različno opredeljena, bodisi kot obvezna bodisi kot izbirna. Iz analize oblik izvajanja pokopališke in pogrebne dejavnosti je razvidno, da se je v navedenem obdobju v 30 občinah pokopališka in pogrebna dejavnost v celoti izvajala tržno, v 35 občinah se je del dejavnosti izvajal tržno, v 29 občinah pa se je pokopališka in pogrebna dejavnost izvajala v določeni obliki GJS ali v kombinaciji drugih oblik. Iz navedenega izhaja, da se je kar v 94 občinah (44,5 odstotka) pokopališka in pogrebna dejavnost vsaj občasno opravljala kot tržna dejavnost.

Novi zakon bo odpravil zastarelo zakonodajo in navedene težave v praksi, pri tem pa poskušal upoštevati evropske smernice. Pripravljen je v skladu z izhodišči, ki jih je sprejela Vlada Republike Slovenije, in sicer, da bo pokopališka dejavnost tudi v prihodnje občinska javna služba, pogrebna dejavnost pa bo gospodarska dejavnost (v nadaljnjem besedilu: druge pogrebne storitve), razen zagotavljanja 24-urne dežurne službe za prevzem in prevoz pokojnika. Upravljanje pokopališč se ureja v skladu z določili Zakona o stvarnem premoženju države in samoupravnih lokalnih skupnosti (v nadaljnjem besedilu: ZSPDLS).

- predpisi Evropske unije, ki vplivajo na področje urejanja

Področje v okviru EU ni predmet posebnega urejanja, izvedena pa je uskladitev z Direktivo o storitvah na notranjem trgu (št. 2006/123/ES z dne 12. 12. 2006), ki ureja pogoje za opravljanje storitev ponudnikov držav članic Evropske unije in Evropskega gospodarskega prostora.

- razlogi, s katerimi se utemeljuje potreba po novem predpisu ali spremembi in dopolnitvi veljavnega predpisa

S predlogom zakona se sistemsko ureja nov pristop pri opravljanju pogrebne in pokopališke dejavnosti in usklajuje z Direktivo o storitvah na notranjem trgu. Potrebo po sistemski ureditvi je poudarilo tudi Računsko sodišče Republike Slovenije.

2. CILJI, NAČELA IN POGLOVITNE REŠITVE PREDLOGA ZAKONA

2.1 Cilji

Ključni cilji novega Zakona o pogrebni in pokopališki dejavnosti (v nadaljevanju: ZPPD) so:

1. celovita prenova sistemske ureditve pogrebne in pokopališke dejavnosti iz leta 1984;
2. ohranitev 24-urne dežurne službe kot občinske obvezne gospodarske javne službe;
3. ureditev pokopališke dejavnosti kot občinske javne službe;

4. prepustitev drugih pogrebnih dejavnosti trgu, pri čemer se poenotijo pogoji za njihovo izvajanje in upošteva Direktiva o storitvah na notranjem trgu;
5. zagotovitev nadzora nad skladnostjo predpisov občin in njihovega izvajanja ter nadzora nad izvajanjem pogrebne in pokopališke dejavnosti.

2.2 Načela

Ključna načela, ki jih upošteva ZPPD, so:

- zagotavljanje pietete,
- varovanje zdravja ter upoštevanja zdravstvenih in sanitarno-higienskih predpisov,
- prosta izbira mesta pokopa (pokopališča),
- prosta izbira izvajalca pogrebnih storitev,
- enakopravna obravnava izvajalcev pogrebnih storitev,
- prosti pretok storitev,
- učinkovit nadzor.

2.3 Poglavitne rešitve

a) Predstavitev predlaganih rešitev:

– konkretni opis predlaganih rešitev

1. Zakon ureja pogrebno in pokopališko dejavnost, razen vojnih grobišč, ter določa pogoje in način opravljanja dejavnosti. V zakonu je urejen tudi pokop ali upepelitev mrtvega ploda.

»Pogrebno dejavnost« deli na dva dela, in sicer na: pogrebno dejavnost, ki je predmet obvezne gospodarske javne službe in obsega zagotavljanje 24-urne dežurne službe, ter pogrebno dejavnost, ki se izvaja na trgu in obsega pripravo in upepelitev pokojnika ter pripravo in izvedbo pogreba. Med pogrebne storitve, ki se izvajajo na trgu, je vključen tudi prevoz pokojnika ali njegovih posmrtnih ostankov, razen če ne gre za prevoze v okviru zagotavljanja 24-urne dežurne službe.

2. »Pokopališka dejavnost« je v pristojnosti občin in obsega upravljanje ter urejanje pokopališč.

»Upravljanje pokopališč« obsega zagotavljanje urejenosti pokopališča, izvajanje investicij in investicijskega vzdrževanja, oddajo grobov v najem, vodenje evidenc ter izdajanje soglasij v zvezi s posegi na območju pokopališč.

»Urejanje pokopališč« obsega zgraditev ali razširitev obstoječega pokopališča, pokopaliških objektov in naprav ter druge pokopališke infrastrukture, razdelitev pokopališča na posamezne zvrsti grobov ter opustitev pokopališča.

3. Zakon podrobneje določa pogoje za opravljanje pogrebne dejavnosti. Minimalni tehnični pogoji bodo predpisani s podzakonskim predpisom.

V Republiki Sloveniji je lahko izvajalec pogrebne dejavnosti tudi pravna ali fizična oseba iz države članice Evropske unije, Evropskega gospodarskega prostora in Švicarske konfederacije (v nadaljnjem besedilu: država pogodbenica), ki v svoji državi izpolnjuje pogoje za opravljanje pogrebne dejavnosti in pogoje iz 7. člena tega zakona.

4. V zakonu je urejen tudi nadzor nad izvajanjem zakona. V skladu z izvirnimi pristojnostmi občine, nadzor nad izvajanjem pogrebne in pokopališke dejavnosti na njenem območju ter nadzor nad izvajanjem občinskih predpisov, sprejetih na podlagi tega zakona, izvaja občina.

Inšpektorat, pristojen za trg, izvaja nadzor nad izpolnjevanjem pogojev za opravljanje pogrebne dejavnosti iz 7. člena tega zakona, inšpektorat, pristojen za zdravje, pa izvaja

nadzor nad opravljanjem prevoza pokojnika čez mejo Republike Slovenije iz petega odstavka 13. člena tega zakona, v skladu z določili zakona, ki ureja nalezljive bolezni in sicer o prevozu posmrtnih ostankov.

Nadzor nad skladnostjo predpisov občin in njihovega izvajanja s tem zakonom izvaja ministrstvo, pristojno za gospodarstvo.

b) Način reševanja:

- vprašanja, ki se bodo reševala s predlaganim zakonom

S predlogom zakona se bodo reševala vsa temeljna vprašanja pogrebne in pokopališke dejavnosti.

- vprašanja, ki se bodo urejala s podzakonskimi predpisi

S podzakonskimi predpisi bodo predpisani standardi in normativi za vozila, namenjena prevozu pokojnikov, minimalni tehnični pogoji prostorov za poslovanje s strankami in oskrbo pokojnikov, zaščita zaposlenih pri ravnanju s pokojniki ter metodologija za oblikovanje cen obveznih občinskih gospodarskih javnih služb.

c) Normativna usklajenost predloga zakona:

- z veljavnim pravnim redom/zakonodajo

Predlog zakona je usklajen z veljavnim pravnim redom Republike Slovenije.

- predpisi, ki jih je tudi treba sprejeti oziroma spremeniti in obravnavati skupaj

Podzakonske predpise je treba sprejeti v enem letu od uveljavitve tega zakona.

d) Usklajenost predloga predpisa:

- z lokalnimi skupnostmi

Predlog zakona posega v obstoječo ureditev občinskih gospodarskih javnih služb. Občine so zadržane do širšega odpiranja pogrebne dejavnosti na trg.

- s civilno družbo oziroma ciljnim skupinami, na katere se predlog zakona nanaša (navedba neusklajenih vprašanj)

Gospodarska zbornica Slovenije predlaga, da pogrebna dejavnost v celoti ostane obvezna gospodarska javna služba. Obrtno-podjetniška zbornica Slovenije pa vztraja na stališču, da se pogrebna dejavnost v celoti izvaja v okviru proste gospodarske pobude kot tržna dejavnost.

3. OCENA FINANČNIH POSLEDIC PREDLOGA ZAKONA ZA DRŽAVNI PRORAČUN IN DRUGA JAVNA FINANČNA SREDSTVA

- ocena finančnih posledic

Predlog ZPPD povečuje obveznosti iz državnega proračuna. Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo prevzema nove sistemske pristojnosti urejanja področja in učinkovitega nadzora nad njegovim izvajanjem. Za zagotovitev pravno-sistemske pomoči v okviru zakona in podzakonskih predpisov, izvajanja nadzora nad skladnostjo predpisov lokalnih skupnosti in njihovega izvajanja ter vzpostavitve nadzora nad izvajanjem tržne pogrebne dejavnosti bo treba zagotoviti novo zaposlitev najmanj dveh javnih uslužbencev (delovni mesti višjega svetovalca in svetovalca) na Ministrstvu za gospodarski razvoj in tehnologijo, kar je Vlada RS pri obravnavi skupnega kadrovskega

načrta za leti 2016 in 2017 že upoštevala.

- ocena drugih javnih finančnih sredstev
Predlog zakona nima posledic za druga javnofinančna sredstva.

4. NAVEDBA, DA SO SREDSTVA ZA IZVAJANJE ZAKONA V DRŽAVNEM PRORAČUNU ZAGOTOVLJENA, ČE PREDLOG ZAKONA PREDVIDEVA PORABO PRORAČUNSKIH SREDSTEV V OBDOBJU, ZA KATERO JE BIL DRŽAVNI PRORAČUN ŽE SPREJET

Za izvajanje zakona ni treba zagotoviti dodatnih sredstev v že sprejetem državnem proračunu za leto 2016.

5. PRIKAZ UREDITVE V DRUGIH PRAVNIH SISTEMIH IN PRILAGOJENOSTI PREDLAGANE UREDITVE PRAVU EVROPSKE UNIJE

5.1 ZR Nemčija

V nemškem pravnem sistemu se zakoni o pogrebnih dejavnostih razlikujejo med regijami. Tako ne obstaja zvezna zakonodaja s tega področja, vendar so deželni zakoni o pogrebnih dejavnostih precej podobni. Upravljanje pokopališč je v pristojnosti lokalnih skupnosti (lokalna pokopališča), tudi verske skupine in cerkve lahko skrbijo za pokopališča (verska pokopališča), vendar potrebujejo privolitev lokalnih oblasti.

Lokalne skupnosti morajo zagotoviti ustrezno veliko zemljišče za pokopališča, in s tem kraj pokopa za vsakega občana skupnosti oziroma vse tam umrle ljudi. Lokalne oblasti določijo tudi datum pokopa. Stroške pogrebnih dejavnosti običajno krijejo družinski člani. Če družinskih članov ni ali če ti niso plačilno sposobni, je treba preveriti, ali ima pokojnik lastne prihodke. Samo če ni nobenih finančnih virov, mora lokalna skupnost zagotoviti minimalno storitev za pogrebno dejavnost, ki vključuje stroške prvega prevoza pokojnika, mrtvašnice, upepeljevanja in anonimnega pogreba.

5.2 Avstrija

V avstrijskem pravnem sistemu ne obstaja zvezna zakonodaja s področja pogrebne in pokopališke dejavnosti, ampak so zakoni stvar zveznih dežel, ki pa so enotni in brez večjih razlik.

Pokopališča so večinoma v lasti občin, manj v lasti cerkva ali verskih skupnosti. Lokalne oblasti odločajo o morebitnih spremembah ali razširitvah.

V Avstriji deluje okrog 580 podjetij, ki se ukvarjajo s pogrebno dejavnostjo, od tega jih okoli 70 vodijo občine. Dostop do pogrebniške obrti in dodelitev pravice do opravljanja obrti sta enotno urejena na ravni države z obrtnim zakonom. Pogrebnik zagotovi pogrebno opremo, prevoz pokojnika, ureditev pogrebne slovesnosti in vodenje sprevodov do groba. Pogrebnik prevzame tudi storitve, ki so neposredno povezane s pokopom, in sicer ureditev pogrebne dokumentacije.

Obrtni red določa, da pogrebne storitve, če se opravljajo obrtno, lahko opravljajo samo imetniki ustreznega obrtnega dovoljenja. Če želi pogrebnik opravljati tudi balzamiranje ali »rekonstrukcijo« pokojnikov (npr. po prometnih nesrečah), mora od leta 2004 opraviti tudi dodatno izobraževanje iz tanatologije.

5.3 Italija

V italijanskem pravnem sistemu je pogrebna dejavnost urejena v zveznem zakonu, ki velja za njeno celotno ozemlje Italije. Zakon določa, da mora imeti vsaka občina svoje pokopališče z najmanj eno službo, ki zagotavlja pokope. Manjše občine se lahko združijo v t. i. konzorcije z enim skupnim pokopališčem, če se s tem strinjajo vse občine. V tem primeru se stroški

pokopališča in njegovega vzdrževanje razdelijo med občinami glede na število prebivalcev v posamezni občini.

Vzdrževanje, red in nadzor pokopališč so v pristojnosti župana, če pa gre za pokopališče konzorcija občin, ima te pristojnosti župan, v čigar občini je pokopališče. Koordinator za zdravje nadzira delovanje pokopališč in županu predlaga potrebne ukrepe za zagotovitev ustrezne storitve pokopa.

Posebno poglavje zakona ureja podeljevanje koncesij zasebnikom za ureditev zasebnega dela pokopališč in izvajanje pogrebne dejavnosti. Občina lahko namreč podeli posameznikom ali združenjem koncesijo za organiziranje pokopališč v zasebni lasti in tudi organiziranje pogrebne dejavnosti. Koncesija se podeli za določeno obdobje, ki ne sme biti daljše od 99 let, in se po tem času lahko obnovi.

Prevoz pokojnikov je brezplačen in se opravi na stroške občine, plačljiv je le takrat, ko imajo posamezniki posebne želje oziroma zahteve.

5.4 Republika Hrvaška

Področje pogrebne in pokopališke dejavnosti v Republiki Hrvaški ureja Zakon o komunalni dejavnosti kot javno službo. Zakon določa, da je komunalna dejavnost vzdrževanje pokopališč in krematorijev ter prevoz pokojnika do mesta pokopa. Do uveljavitve sprememb Zakona o komunalni dejavnosti leta 2004 so lahko tudi podjetniki opravljali prevoze umrlih oseb s kraja smrti na pokopališče ali v krematorij. Po uveljavitvi zakonskih sprememb pa so organi lokalne samouprave prevzeli izvajanje vseh pogrebnih in pokopaliških dejavnosti ali pa so podelili koncesije.

S spremembo zakonodaje (nov zakon o pogrebni dejavnosti, ki je začel veljati aprila 2015) je Republika Hrvaška iz obstoječega Zakona o komunalni dejavnosti izločila vse pogrebne in pokopališke dejavnosti, ki niso neposredno povezané z vzdrževanjem pokopališč in pokopom pokojnika. Z novim Zakonom o pogrebni dejavnosti, ki ni več javna služba, so natančneje določili pogoje za opravljanje pogrebnih storitev ter opredelili strokovno usposobljenost izvajalcev, registracijo in nadzor.

5.5 Latvija

Zakon o lokalnih oblasteh opredeljuje ustanovitev in vzdrževanje pokopališč kot eno izmed avtonomnih nalog lokalne oblasti. V mnogih primerih to poteka z vključitvijo župnij oziroma kongregacij. Pogosto si občina in župnija delita to odgovornost, ker so bila do leta 1949 pokopališča v glavnem v pristojnosti župnij. Majhne občine zaposlujejo osebje (za nadzor, čiščenje, odpiranje in zapiranje kapele, dodeljevanje mest za pokop, vodenje registra itd.), medtem ko velike občine pogosto prenesejo to nalogo na agencije.

V ruralnih občinah je kraj pokopa večinoma brezplačen, na velikih pokopališčih pa je kraj pokopa pogosto treba plačati. Predpisi kabineta ministrov o zaščitenih conah sicer določajo, kakšne vrste zaščitená cona je pokopališče in kakšna določila je treba upoštevati, vendar lokalne oblasti sprejemajo obvezujoča lokalna določila o urejanju pokopališč.

V Latviji so številna pogrebna podjetja, saj so pogrebne storitve tržna dejavnost.

5.6 Estonija

Pogrebne in pokopališke dejavnosti se urejajo v skladu s pravnimi akti lokalnih oblasti. Vsa pokopališča pripadajo javnim podjetjem, razen vojaška pokopališča, ki so v državni lasti. Minister za socialne zadeve pripravi zakonodajo za zaščito zdravja (Public Health Act) na naslednjih področjih: shranjevanje, prevoz, pokopi in ponovni pokopi.

Večina pogrebnih dejavnosti so javne službe (dodeljevanje mest za pokop, pokopi, vzdrževanje pokopališč in grobov itd.).

Pogrebne dejavnosti so opredeljene kot lokalna javna služba. Pogrebne dejavnosti, ki niso gospodarske javne službe, vključujejo upepelitev, balzamiranje in prevoz pokojnika, ki ni prvi prevoz, pogrebne slovesnosti, ki jih vodi duhovnik ali služba za pokop, in pogrebno pogostitev.

Prilagojenost predlagane ureditve pravu EU

Zakon ni predmet usklajevanja s pravnim redom EU, saj na ravni EU ni zavezujočih predpisov, ki bi državam članicam nalagali zahteve za ureditev področja, ki ga obravnava predlog zakona. Prav tako je zaradi posebnosti pogrebne dejavnosti zelo težko primerjati zakonodajo držav članic. Vsaka država članica ureja to dejavnost v skladu s svojo tradicijo in krajevnimi običaji.

Dejavnosti Sveta Evrope, predvsem sprejeta priporočila in vodniki za uveljavitev načel lokalne samouprave, ki so jih države članice zapisale v Evropski listini lokalne samouprave, so podlaga za sorazmerno pomembno poenotenje stališč o pomenu in vlogi lokalne samouprave za demokratično ureditev države ter večjo primerljivost pravnih ureditev držav članic Sveta Evrope tudi glede pogrebne in pokopališke dejavnosti.

Predlog zakona v skladu z evropskimi smernicami odpira trg pogrebnih dejavnosti. V Republiki Sloveniji je lahko izvajalec pogrebne dejavnosti tudi pravna ali fizična oseba iz države članice Evropske unije, Evropskega gospodarskega prostora in Švicarske konfederacije, ki v državi sedeža izpolnjuje pogoje za opravljanje pogrebne dejavnosti.

Izvajalci pogrebne dejavnosti, ki nimajo sedeža v državah pogodbenicah, lahko opravljajo pogrebno dejavnost v Republiki Sloveniji, če izpolnjujejo pogoje za zakonito opravljanje dejavnosti v državi sedeža in če je izpolnjen pogoj materialne vzajemnosti.

6. PRESOJA POSLEDIC, KI JIH BO IMEL SPREJEM ZAKONA

6.1 Presoja administrativnih posledic:

a) v postopkih oziroma poslovanju javne uprave ali pravosodnih organov:

- Predlog zakona bo imel posledice zaradi dodatnih sistemskih, administrativnih in nadzornih nalog na Ministrstvu za gospodarski razvoj in tehnologijo.

b) pri obveznostih strank do javne uprave ali pravosodnih organov:

- S predlogom zakona se določajo enotni pogoji za opravljanje pogrebne dejavnosti, ki jih bodo morali izpolnjevati izvajalci.

6.2 Presoja posledic za okolje, vključno s prostorskimi in varstvenimi vidiki:

- Predlog zakona ne bo imel posledic za okolje.

6.3 Presoja posledic za gospodarstvo:

- Predlog zakona odpira področje pogrebnih storitev tržni dejavnosti in določa enotne pogoje za njeno izvajanje. S spremenjenim konceptom bo odpravljen monopol nad izvajanjem te dejavnosti, kar bo prispevalo k večji konkurenci in kakovosti storitev na tem področju.

6.4 Presoja posledic za socialno področje:

- Predlog zakona ne bo imel posledic na socialnem področju.

6.5 Presoja posledic za dokumente razvojnega načrtovanja:

- Predlog zakona ne bo imel posledic za dokumente razvojnega načrtovanja.

6.6 Presoja posledic za druga področja:

- Predlog zakona ne bo imel posledic za druga področja.

6.7 Izvajanje sprejetega predpisa:

a) Predstavitev sprejetega zakona:

- ciljnim skupinam (seminarji, delavnice);
- širši javnosti (mediji, javne predstavitve, spletne predstavitve).

Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo bo vsebino sprejetega zakona predstavilo pisno na spletni strani ministrstva in v sporočilu za javnost, v občinah pa bodo zaradi zagotovitve ustreznega izvajanja zakona potekale dodatne predstavitve in dejavnosti.

b) Spremljanje izvajanja sprejetega predpisa:

- zagotovitev spremljanja izvajanja predpisa;
- organi, civilna družba.

Izvajanje tega zakona bo nadzoroval pristojni občinski organ, ministrstvo, pristojno za gospodarstvo, pa bo izvajalo nadzor nad skladnostjo predpisov občin in njihovega izvajanja s tem zakonom.

6.8. Druge pomembne okoliščine v zvezi z vprašanji, ki jih ureja predlog zakona

1. Prikaz sodelovanja javnosti pri pripravi predloga zakona:

- spletni naslov, na katerem je bil predpis objavljen:
www.mgrt.gov.si; <http://e-uprava.gov.si/e-uprava/edemokracija.euprava>
- čas trajanja javne predstavitve, v katerem je bilo mogoče sporočiti mnenja, predloge in pripombe
30 dni
- datum in kraj morebitne javne obravnave ali druge oblike sodelovanja

Objava na spletnem portalu e-demokracija in spletni strani Ministrstva za gospodarski razvoj in tehnologijo.

- seznam subjektov, ki so sodelovali

Do 1. 7. 2015 je ministrstvo prejelo mnenja 33 posameznikov, družb in institucij, in sicer 17 mnenj posameznikov, tri mnenja podjetij, mnenje informacijskega pooblaščenca, mnenje verske skupnosti MGVS Tolmin, mnenje ZOS, mnenje SOS in ZMOS, štiri mnenja lokalnih skupnosti, tri mnenja krajevnih skupnosti, mnenje OZS in mnenje GZS.

- bistvena menja, predlogi in pripombe javnosti

Posamezniki menijo, da je treba ločiti pogrebno in pokopališko dejavnost. Pogrebna dejavnost bi se morala izvajati prosto na trgu, kar bi omogočilo plačnikom pogrebnih storitev možnost izbire izvajalca pogrebnih storitev.

Podjetja podpirajo predlog, po katerem se pogrebna dejavnost izvaja prosto na trgu pod določenimi pogoji.

Informacijski pooblaščenec RS opozarja na nedorečenost določb, ki opredeljujejo vodenje evidenc in izvajanje videonadzora.

Verska skupnost MGVS Tolmin podpira predlog, da se pogrebna dejavnost izvaja prosto na trgu, saj bo le tako zagotovljeno, da bo celotni proces potekal v skladu s strogimi pravili glede tranzicije pripadnikov njihove verske skupnosti.

V ZOS predlagajo, da se pogrebna dejavnost opredeli kot občinska GJS, lokalni skupnosti pa se prepusti, kolikšen obseg dejavnosti bo podredila javnopravnemu režimu.

Skupščina ZMOS zagovarja, da pogrebna in pokopališka dejavnost kot celota tudi v prihodnje ohrani režim obvezne občinske GJS, odločitev o načinu izvajanja pogrebne dejavnosti pa se prepusti odločitvi občine, ki jo lahko opredeli kot izbirno GJS ali jo prepusti trgu.

Predsedstvo SOS podpira predlog zakona, v katerem sta pogrebna in pokopališka dejavnost organizirani kot občinska GJS, saj je organiziranje teh dveh dejavnosti zadeva lokalnega pomena, o čemer samostojno odločajo občine.

Občina Slovenske Konjice predlaga, da se pogrebna dejavnost organizira kot občinska GJS in da se poenoti pokopališki red na območju Republike Slovenije.

Občina Hodoš podpira koncept, da se pogrebna dejavnost izvaja na trgu pod določenimi pogoji, pri čemer je izjema lahko le nujni – interventni prevoz ob nesreči ali smrti na javnih mestih.

Občina Razkrižje predlaga, da bi zagotavljanje 24-urne dežurne službe, storitve grobarjev in pogreba morala biti občinska GJS.

Tudi MOL podpira koncept zakona, kjer je pogrebna dejavnost organizirana kot občinska GJS, ustrezen način izvajanja pa občina izbere glede na kulturne, demografske in zgodovinske značilnosti. Po mnenju MOL je javni interes urejeno pokopališče, ustrezne evidence, dostojen pokop in nizke grobnine.

GZS opozarja, da bi imel prosti trg na področju pogrebne dejavnosti negativne posledice na izvajanje pogrebne in pokopališke dejavnosti, in sicer nespoštljivo ravnanje s pokojniki, povišanje cen in stroškov, poslabšanje stanja pokopališke infrastrukture, povišanje cen grobnin ter poslabšanje finančnega položaja občin. Menijo tudi, da sta navedeni dejavnosti neločljivo povezani, zato predlagajo, da ostaneta obe dejavnosti obvezni občinski GJS.

OZS opozarja na nujno razmejitev med javnim in tržnim delom pogrebne dejavnosti, učinkovitim nadzorom nad izvajanjem zakona, opredelitev interventnega nadzora, možnost urejanja pokojnikov na domu ter na enakopravno obravnavo vseh ponudnikov storitev na pokopališču (kamnoseki, vrtnarji ipd.).

- Bistvena mnenja, predlogi in pripombe javnosti, ki niso upoštevani in razlogi za neupoštevanje

Predlog pomeni kompromisno rešitev med zagovorniki pogrebne dejavnosti kot občinske GJS oziroma pogrebne dejavnosti kot tržne dejavnosti.

7. Navedba, kateri predstavniki predlagatelja bodo sodelovali pri delu državnega zbora in delovnih teles:

- Zdravko Počivalšek, minister,
- Aleš Cantarutti, državni sekretar,
- mag. Dušan Pšeničnik, generalni direktor Direktorata za notranji trg,
- Marjeta Petrač, sekretarka, vodja Sektorja za storitve,
- dr. Peter Vrtačnik, sekretar, Direktorat za notranji trg,
- Tanja Bajec, sekretarka, Sektor za storitve.

1. SPLOŠNE DOLOČBE

1. člen (vsebina zakona)

Ta zakon ureja pogrebno in pokopališko dejavnost, razen vojnih grobišč.

2. člen (pomen izrazov)

Posamezni izrazi, uporabljeni v tem zakonu, pomenijo:

1. **»pogrebna dejavnost«** obsega zagotavljanje 24-urne dežurne službe, prevoz, pripravo in upepelitev pokojnika ali pokojnice (v nadaljnjem besedilu: pokojnik) ter pripravo in izvedbo pogreba;
2. **»24-urna dežurna služba«** obsega vsak prevoz od kraja smrti do hladilnih prostorov izvajalca 24-urne dežurne službe ali do zdravstvenega zavoda zaradi obdukcije pokojnika, odvzema organov oziroma drugih postopkov na pokojniku in nato do hladilnih prostorov izvajalca 24-urne dežurne službe, vključno z uporabo le-teh;
3. **»pokopališka dejavnost«** obsega upravljanje in urejanje pokopališč;
4. **»upravljanje pokopališč«** obsega zagotavljanje urejenosti pokopališča, izvajanje investicij in investicijskega vzdrževanja, oddajo grobov v najem, vodenje evidenc ter izdajanje soglasij v zvezi s posegi na območju pokopališč;
5. **»urejanje pokopališč«** obsega zgraditev ali razširitev obstoječega pokopališča, pokopaliških objektov in naprav ter druge pokopališke infrastrukture, razdelitev pokopališča na posamezne zvrsti grobov ter opustitev pokopališča;
6. **»naročnik ali naročnica pogreba (v nadaljnjem besedilu: naročnik pogreba)«** je oseba, ki je po zakonu, ki ureja dedovanje, pokojnikov zakoniti dedič prvega ali drugega dednega reda, ali oseba, ki je s pokojnikom stalno živela oziroma ga je morala po predpisih vzdrževati in zanj skrbeti, ali njegov pooblaščenec.

3. člen (javna služba)

(1) 24-urna dežurna služba je obvezna občinska gospodarska javna služba, ki se izvaja v skladu z zakonom, ki ureja gospodarske javne službe.

(2) Izvajalec ali izvajalka (v nadaljnjem besedilu: izvajalec) 24-urne dežurne službe je lahko pravna ali fizična oseba, ki izpolnjuje pogoje, določene s tem zakonom in predpisom občine, s katerim občina ureja način opravljanja te službe.

(3) Pri izvajanju dejavnosti 24-urne dežurne službe mora izvajalec ravnati v skladu s tem zakonom, pokopališkim redom in drugimi predpisi občine.

(4) Vlada Republike Slovenije z uredbo določi metodologijo za oblikovanje cen 24-urne dežurne službe, ki zajema storitev iz prvega odstavka tega člena.

(5) Stroški 24-urne dežurne službe vključujejo stroške prevozov, hladilnih prostorov in druge splošne stroške izvajalca, potrebne za izvajanje te službe.

4. člen (pokopališki red)

(1) Občina z odlokom predpiše pokopališki red, v katerem podrobneje določi izvajanje pogrebne in pokopališke dejavnosti.

(2) S pokopališkim redom iz prejšnjega odstavka se določijo:

- način zagotavljanja 24-urne dežurne službe;

- način izvajanja pogrebne slovesnosti;
- način in čas pokopa;
- način pokopa, če je plačnik občina;
- možnost pokopa zunaj pokopališča, z določitvijo prostora;
- ravnanje s pokojnikom do pokopa v krajih, kjer na pokopališčih ni mrliške vežice;
- pokopališča, ki morajo imeti mrliške vežice;
- obratovanje mrliških vežic;
- obseg prve ureditve groba;
- vzdrževanje reda, čistoče in miru na pokopališču;
- način oddaje grobov v najem;
- postavljanje, spreminjanje ali odstranitev spomenikov, obnova spomenikov in grobnic ter vsak drug poseg v prostor na pokopališču;
- zvrsti grobov;
- okvirni tehnični normativi za grobove;
- mirovalna doba za grobove;
- enotni cenik uporabe pokopališča, pokopaliških objektov in naprav ter druge pokopališke infrastrukture;
- razmerje grobnine za posamezno vrsto groba glede na enojni grob;
- druge pravice in obveznosti izvajalcev pogrebne in pokopališke dejavnosti ter uporabnikov.

(3) Pokopališki red mora zagotavljati enakopravno obravnavo kamnosekov, vrtnarjev in drugih izvajalcev storitev na pokopališču.

5. člen **(izvajalec pogrebne dejavnosti)**

(1) Izvajalec pogrebne dejavnosti je lahko pravna ali fizična oseba, ki izpolnjuje pogoje, določene s tem zakonom, in je pridobila dovoljenje za opravljanje pogrebne dejavnosti v skladu z zakonom, ki ureja upravni postopek. Izvajalcu 24-urne dežurne službe ni treba pridobiti dovoljenja za opravljanje pogrebne dejavnosti.

(2) Dovoljenje za opravljanje pogrebne dejavnosti izda ministrstvo, pristojno za gospodarstvo (v nadaljnjem besedilu: ministrstvo), na zahtevo vlagatelja. Ministrstvo izda potrdilo tudi fizični ali pravni osebi, ki želi opravljati pogrebno dejavnost v drugi državi, da izpolnjuje pogoje za opravljanje pogrebne dejavnosti v Republiki Sloveniji.

(3) Vloga za izdajo dovoljenj je popolna, ko izpolnjuje splošne zahteve upravnega postopka. Za vloge se upravna taksa ne plača.

(4) Izvajalec pogrebne dejavnosti je lahko tudi pravna ali fizična oseba iz države članice Evropske unije, Evropskega gospodarskega prostora in Švicarske konfederacije (v nadaljnjem besedilu: država pogodbenica), ki v svoji državi izpolnjuje pogoje za opravljanje pogrebne dejavnosti, in je vložila prijavo za občasno opravljanje pogrebne dejavnosti v Republiki Sloveniji pred prvim občasnim opravljanjem pogrebne dejavnosti pri ministrstvu.

(5) Izvajalec pogrebne dejavnosti, ki nima sedeža v državi pogodbenici, lahko občasno opravlja pogrebno dejavnost v Republiki Sloveniji, če izpolnjuje pogoje za zakonito opravljanje dejavnosti v državi sedeža in če je izpolnjen pogoj materialne vzajemnosti. Izvajalec mora vložiti prijavo za občasno opravljanje pogrebne dejavnosti v Republiki Sloveniji pred prvim občasnim opravljanjem pogrebne dejavnosti pri ministrstvu.

(6) Izvajalec pogrebne dejavnosti opravlja dejavnost s spoštovanjem in pieteto do pokojnikov in njihovih svojcev.

6. člen **(pogoji za opravljanje pogrebne dejavnosti)**

(1) Izvajalec pogrebne dejavnosti mora izpolnjevati naslednje minimalne pogoje:

- da je registriran za opravljanje pogrebne dejavnosti oziroma ima pogrebno dejavnost vpisano v temeljni akt;
- da ima zaposleni najmanj dve osebi;
- da ima najmanj eno posebno vozilo za prevoz pokojnikov, ki se uporablja izključno v te namene;
- da ima primerne prostore za poslovanje s strankami;
- da zagotavlja ustrezen prostor za oskrbo pokojnikov;
- da ima vsaj en hladilni prostor za pokojnika;
- da ima najmanj eno transportno krsto;
- da zagotovi ustrezno zaščito zaposlenih v zvezi s higienskimi in zaščitnimi postopki pri ravnanju s pokojniki.

(2) Pogoje iz prejšnjega odstavka mora izvajalec pogrebne dejavnosti izpolnjevati ves čas opravljanja dejavnosti. Pogoje iz tretje in sedme alineje prejšnjega odstavka mora izvajalec pogrebne dejavnosti izpolnjevati le pri opravljanju storitev prevoza pokojnikov.

(3) Izvajalec 24-urne dežurne službe mora izpolnjevati pogoje iz prve, druge, tretje, šeste, sedme in osme alineje prvega odstavka tega člena.

(4) Ne glede na določbe iz prvega odstavka tega člena mora izvajalec, ki opravlja postopke upepelitve, izpolnjevati še naslednje pogoje:

- da ima skupaj zaposlene najmanj štiri osebe;
- da ima hladilne prostore za najmanj deset pokojnikov.

(5) Ministra, pristojna za gospodarstvo in zdravje, določita standarde in normative za posebno vozilo, namenjeno prevozu pokojnikov iz tretje alineje prvega odstavka tega člena, primerne prostore za poslovanje s strankami iz četrte alineje prvega odstavka tega člena ter ustrezne prostore za oskrbo pokojnikov in zaščito zaposlenih pri ravnanju z njimi iz pete in osme alineje prvega odstavka tega člena.

7. člen **(evidence in registri)**

Ministrstvo na podlagi tega zakona vodi naslednje evidence in register:

- evidenco izdanih dovoljenj za opravljanje pogrebne dejavnosti po tem zakonu;
- evidenco odvzetih dovoljenj za opravljanje pogrebne dejavnosti po tem zakonu;
- register podjetij, ki se ukvarjajo s pogrebno dejavnostjo;
- register izvajalcev 24-urne dežurne službe.

8. člen **(podatki v evidencah)**

(1) V evidenci izdanih dovoljenj za izvajanje pogrebne dejavnosti se vodijo naslednji podatki:

- številka izdanega dovoljenja;
- firma družbe ali samostojnega podjetnika posameznika, davčna številka, matična številka in sedež podjetja, pri samostojnem podjetniku posamezniku pa tudi njegovo osebno ime in stalno prebivališče.

(2) V registru izvajalcev pogrebne dejavnosti se vodijo podatki o imenu izvajalca, davčni številki, matični številki in sedežu.

(3) V registru izvajalcev 24-urne dežurne službe se vodijo podatki o imenu izvajalca, davčni številki, matični številki, sedežu in področju izvajanja.

9. člen **(pridobivanje podatkov in vodenje zbirke)**

(1) Ministrstvo je upravljavec evidenc in registrov iz 7. člena tega zakona. Ministrstvo te podatke zbira, obdeluje, shranjuje, sporoča in uporablja za izvajanje nalog po tem zakonu.

(2) Fizična ali pravna oseba, ki preneha opravljati pogrebno dejavnost po tem zakonu, se v petnajstih dneh odjavi iz registra podjetij, ki se ukvarjajo s pogrebno dejavnostjo.

2. POGREBNA DEJAVNOST

10. člen (pogrebna dejavnost)

(1) Pogrebna dejavnost, razen storitev zagotavljanja 24-urne dežurne službe, ki je javna služba, se izvaja na trgu.

(2) Pogrebna dejavnost, ki se izvaja na trgu, obsega naslednje storitve:

- prevoz pokojnika, ki ga ne zagotavlja 24-urna dežurna služba;
- pripravo pokojnika;
- upepelitev pokojnika;
- pripravo in izvedbo pogreba.

11. člen (24-urna dežurna služba)

(1) 24-urna dežurna služba obsega vsak prevoz od kraja smrti do hladilnih prostorov izvajalca javne službe ali zdravstvenega zavoda zaradi obdukcije pokojnika, odvzema organov oziroma drugih postopkov na pokojniku in nato do hladilnih prostorov izvajalca javne službe, vključno z uporabo le-teh, če ta zakon ne določa drugače.

(2) Izvajalec 24-urne dežurne službe mora izpolnjevati pogoje iz tretjega odstavka 6. člena tega zakona.

12. člen (prevoz pokojnika)

(1) Prevoz ali prenos pokojnika je dovoljen po izdaji listine o ugotovljenem nastopu smrti v skladu s predpisi o mrliški pregledni službi.

(2) Pri prevozu pokojnika morata sodelovati vsaj dve osebi.

(3) Prevoz pokojnika je dovoljen samo s posebnimi pogrebnimi vozili, namenjenimi izključno za prevoz pokojnikov, v skladu s predpisom, ki ureja prevoz posmrtnih ostankov. V težko dostopnih krajih in izrednih vremenskih razmerah se sme pokojnik prenesti tudi na drug krajevno običajen način.

(4) Ministrstvo lahko ob naravnih in drugih nesrečah, v vojni in izrednih razmerah ter drugih izrednih okoliščinah, ki jih razglasi pristojni organ, pooblasti za prevoz pokojnikov tudi drugega prevoznika, ki lahko zagotovi spoštljiv in higiensko ustrezen prevoz.

(5) Prevoz pokojnika čez mejo Republike Slovenije se izvaja v skladu s predpisi, ki urejajo prevoz posmrtnih ostankov.

(6) Če so izpolnjeni pogoji iz tretjega odstavka 40. člena tega zakona, prevoz pokojnika od kraja smrti do hladilnih prostorov izvajalca 24-urne dežurne službe, ni potreben.

13. člen (priprava pokojnika)

- (1) Priprava pokojnika obsega vsa potrebna dela pred upepelitvijo ali pokopom.
- (2) Priprava pokojnika se lahko opravlja le v ustreznih prostorih izvajalca pogrebne dejavnosti, če ta zakon ne določa drugače. Pri pripravi pokojnika morata sodelovati vsaj dva urejevalca.
- (3) Pokojnik je lahko v hladilnem prostoru izvajalca javne službe največ 60 dni. Po preteku tega obdobja izvajalec obvesti občino.
- (4) Če je pokojnik pred pogrebom v skladu z zakonom doma, se priprava pokojnika lahko opravi na domu.
- (5) Na dan pogreba ali največ dan prej je lahko pokojnik prepeljan v mrliško vežico oziroma na kraj, ki je namenjen pogrebni slovesu.
- (6) Če pokop pokojnika in pogrebno slovesnost organizira država ali občina, je pokojnik pred pokopom izjemoma lahko položen tudi na določen kraj zunaj pokopališča.
- (7) Verske skupnosti lahko v skladu s pokopališkim redom izjemoma položijo stanovskega predstavnika ali predstavnico (v nadaljnjem besedilu: stanovski predstavnik) do pokopa v objekt, ki je namenjen za opravljanje verskih obredov.

14. člen (upepelitev)

- (1) Upepelitev je celotni postopek upepelitve pokojnika v upepeljevalnici.
- (2) Pred upepelitvijo se opravi kontrolni pregled, ki ga opravi zdravnik sodne medicine ali pooblaščen zdravnik.
- (3) Upepelitvena slovesnost lahko obsega dejanja slovesa pred upepelitvijo pokojnika.
- (4) Žaro z upepeljenimi ostanki pokojnika sme izvajalec upepelitve izročiti le izbranemu izvajalcu pogrebne dejavnosti.
- (5) Žaro z upepeljenimi ostanki pokojnika, ki bo pokopan zunaj območja Republike Slovenije, sme izvajalec upepelitve izročiti le izvajalcu pogrebne dejavnosti, ki predloži dokazila o naročilu pokopa žare zunaj območja Republike Slovenije.

15. člen (pogreb)

Naročilo pogreba obsega:

- prijavo pokopa;
- pogrebno slovesnost;
- pokop pokojnika.

16. člen (prijava pokopa)

- (1) Pokop prijavi upravljavcu pokopališča naročnik pogreba oziroma izbrani izvajalec pogrebne dejavnosti.
- (2) Če naročnika ni, prijavi pokop občina, kjer je imel pokojnik zadnje stalno prebivališče. Kadar ni mogoče ugotoviti kraja zadnjega stalnega prebivališča, pokop prijavi občina, kjer je imel pokojnik zadnje začasno prebivališče. Če ni mogoče ugotoviti niti zadnjega začasnega prebivališča, prijavi pokop občina, v kateri je oseba umrla oziroma je bila najdena.

(3) K prijavi pokopa je treba priložiti listino, ki jo izda pooblaščen zdravnik oziroma zdravstvena organizacija, ali matičar matičnega registra, kjer je bila smrt prijavljena. Prijava smrti se izvede v skladu s predpisi o matičnem registru in predpisi, ki urejajo opravljanje mrliške pregledne službe.

17. člen (pogrebna slovesnost)

- (1) Pogrebna slovesnost obsega dejanja slovesa pred pokopom pokojnika.
- (2) Čas in način pogrebne slovesnosti in pokopa uskladita upravljavec pokopališča in naročnik pogreba oziroma izbrani izvajalec pogrebne dejavnosti.
- (3) Minimalna pogrebna slovesnost obsega prevoz ali prenos pokojnika iz mrliške vežice do mesta pokopa.
- (4) Pogrebna slovesnost se opravi v skladu z voljo pokojnika in na način, določen s pokopališkim redom.
- (5) Slovesnost v zvezi z raztrosom pepela se določi s pokopališkim redom.
- (6) Če pokojnik ni izrazil svoje volje o načinu pokopa in pogrebni slovesnosti, odloča o tem naročnik pogreba.
- (7) Pri pogrebni slovesnosti lahko sodelujejo tudi predstavniki verskih skupnosti in društev.
- (8) Izjemoma lahko pogrebno slovesnost organizirajo tudi državni organi v skladu z njihovimi predpisi, ki morajo biti usklajeni s tem zakonom.

18. člen (pokop)

- (1) Pokop obsega dejanja, ki omogočajo položitev posmrtnih ostankov oziroma upepeljenih ostankov pokojnika v grobni prostor ali raztros pepela, v skladu z voljo pokojnika in na način, določen s pokopališkim redom.
- (2) Pokop se opravi na podlagi zdravniškega potrdila o smrti in poročila o vzroku smrti, ki ga izda pooblaščen oseba po predpisih o mrliški pregledni službi.
- (3) Pokop se opravi, ko je preteklo najmanj 36 ur od nastopa smrti. Ob večjih naravnih in drugih nesrečah, v vojni in izrednih razmerah, ko se opravi skupni pokop, lahko pristojna območna enota Nacionalnega inštituta za javno zdravje ta rok skrajša.
- (4) Pokop se praviloma opravi na pokopališču, zunaj pokopališča pa je dovoljen le kot raztros pepela ali posebni pokop stanovskih predstavnikov v grobnice verskih skupnosti.
- (5) Pokop lahko opravi le izvajalec pogrebne dejavnosti v skladu s pokopališkim redom.

19. člen (plačilo pogreba)

- (1) Stroške pogreba mora poravnati naročnik pogreba.
- (2) Če naročnika pogreba ni, mora stroške pogreba poravnati občina, ki je prijavila pokop. Plačnik pogreba je lahko tudi druga fizična ali pravna oseba.

(3) Stroški prijave pokopa, minimalne pogrebne slovesnosti, pokopa in prevoza pokojnika do mrliške vežice ne smejo presegati višine pogrebne, kot jo določa ministrstvo, pristojno za socialne zadeve.

(4) Pogrebne storitve, ki so opravljene na zahtevo državnih organov ali drugih nosilcev javnih pooblastil, plača naročnik teh storitev.

(5) Določila tega člena se smiselno uporabljajo tudi za stroške 24-urne dežurne službe.

20. člen (vrste pokopov)

(1) Vrste pokopov so:

- pokop s krsto, kjer se pokojnik položi v krsto in pokoplje v grob;
- pokop z žaro, kjer se upepeljeni ostanki pokojnika shranijo v žaro in pokopljejo v grob;
- raztros pepela, ki se opravi na posebej določenem prostoru na pokopališču ali zunaj njega;
- pokop, ki se opravi po predpisih, ki urejajo vojna grobišča ali prikrita vojna grobišča.

(2) Drugačno ravnanje s pepelom, kot je določeno v drugi in tretji alineji prejšnjega odstavka, ni dovoljeno.

21. člen (pokopi zunaj pokopališč)

(1) Če to omogoča pokopališki red, se lahko na podlagi izdanega soglasja pristojnega občinskega organa pepel iz žare raztrosi na določenem prostoru zunaj pokopališča ali na morju.

(2) Zunaj pokopališča se lahko s soglasjem občinskega organa opravi tudi pokop stanovskih predstavnikov v grobnice verskih skupnosti.

(3) Občinski organ o raztrosu pepela oziroma pokopu zunaj pokopališča odloči v sedmih dneh. Zoper sklep občinskega organa ni pritožbe, dovoljen je upravni spor.

22. člen (anonimni pokop)

(1) Anonimni pokop se opravi po volji pokojnika.

(2) Anonimni pokop brez označbe imena in priimka se lahko opravi s pokopom krste ali žare v grobni prostor ali z raztrosom pepela na posebej za to določenem prostoru pokopališča.

23. člen (mrtvi plod)

Pokop ali upepelitev mrtvega ploda se ne glede na njegovo gestacijsko starost lahko opravi na podlagi izrecne želje staršev. Pokop ali upepelitev se opravi na podlagi zdravniškega poročila o vzroku smrti in ob smiselni uporabi določb tega zakona.

24. člen (prekop)

(1) Na zahtevo svojcev ali drugih fizičnih ali pravnih oseb, ki imajo za to upravičen interes, je lahko pokojnik izkopan in prenesen na drugo pokopališče ali v drug grob na istem pokopališču,

in sicer po predhodnem soglasju najemnika groba. Izkopani posmrtni ostanki pokojnika se pred ponovnim pokopom lahko upepelijo.

(2) Prekop posmrtnih ostankov je dovoljen samo v navzočnosti pooblaščenega zdravnika. Osebe, ki delajo pri prekopu posmrtnih ostankov, morajo čez zaščitno obleko nositi gumijasti predpasnik, dolge gumijaste rokavice in gumijaste škornje. Obleka in obutev se ne smeta uporabljati v druge namene.

(3) Prekop pokojnika izvede grobar.

(4) Za prekop pokojnika je treba pridobiti dovoljenje pristojnega občinskega organa.

(5) Določbe tega člena, razen drugega odstavka, se smiselno uporabljajo tudi za prekop žar.

25. člen (mirovalna doba)

(1) Prekop groba in pokop pokojnika na isto mesto v grobu, kjer je bil kdo pokopan, se sme opraviti po preteku mirovalne dobe.

(2) Mirovalna doba je čas, ki mora preteči od zadnjega pokopa na istem mestu v istem grobu. Mirovalna doba za pokop s krsto ne sme biti krajša od desetih let, pri čemer je treba upoštevati značilnosti zemljišča, na katerem je pokopališče.

(3) Za pokop z žaro prejšnji odstavek ne velja.

3. POKOPALIŠKA DEJAVNOST

26. člen (pokopališka dejavnost)

Pokopališka dejavnost obsega upravljanje in urejanje pokopališč.

3.1 Upravljanje pokopališč

27. člen (upravljanje pokopališč)

Upravljanje pokopališč obsega zagotavljanje urejenosti pokopališča, izvajanje investicij in investicijskega vzdrževanja, oddajo grobov v najem, vodenje evidenc ter izdajanje soglasij v zvezi s posegi na območju pokopališč.

28. člen (upravljavca pokopališča)

(1) Upravljavca pokopališča je občina oziroma oseba javnega prava, ki jo za upravljavca določi organ, pristojen za izvrševanje proračuna občine, s svojim aktom v skladu z določili zakona, ki ureja ravnanje s stvarnim premoženjem države in lokalnih skupnosti.

(2) Ne glede na prejšnji odstavek lahko občina pooblasti koncesionarja za izvajanje naslednjih nalog:

- zagotavljanje urejenosti pokopališča;
- izvajanje investicijskega vzdrževanja;

- izvajanje investicije, za katero si koncesionar kot upravičenec pridobi sredstva iz drugih virov;
- oddajo grobov v najem;
- vodenje evidenc ter izdajanje soglasij v zvezi s posegi na območju pokopališč.

29. člen **(zagotavljanje urejenosti pokopališča)**

- (1) Zagotavljanje urejenosti pokopališča obsega naslednje storitve:
- vzdrževanje pokopališč ter pokopaliških objektov in naprav ter druge pokopališke infrastrukture;
 - storitve najema pokopaliških objektov in naprav;
 - storitve grobarjev.
- (2) Storitve vzdrževanja pokopališč ter pokopaliških objektov in naprav ter druge pokopališke infrastrukture obsega vzdrževanje objektov, naprav ter druge pokopališke infrastrukture, skupnih glavnih poti, zelenic, dreves, grmovnic, živih mej, odvoz odpadkov, porabo vode in elektrike, nadzorno službo, storitve informacijske pisarne in druga vzdrževalna dela.
- (3) Storitve grobarjev obsegajo izkop in zasutje grobne jame, prvo ureditev groba, ki zajema odvoz odvečne zemlje in posušenega cvetja na odlagališče, ter prekop posmrtnih ostankov.
- (4) Storitve iz druge in tretje alineje prvega odstavka tega člena upravljavec pokopališča zaračunava izvajalcem pogrebnih storitev v skladu s cenikom, kot ga določa pokopališki red.

30. člen **(oddaja groba v najem)**

Grob odda v najem upravljavec pokopališča na podlagi neposredne pogodbe v skladu s predpisi občine in pokopališkim redom.

31. člen **(najemnik groba)**

- (1) Najemnik ali najemnica (v nadaljnjem besedilu: najemnik) groba je lahko samo ena pravna ali fizična oseba.
- (2) Če naročnik pogreba ob prijavi pogreba nima v najemu groba, mu ga dodeli v najem upravljavec pokopališča, s katerim mora naročnik pogreba pred naročilom pogreba skleniti najemno pogodbo, razen pri raztrosu pepela ali pokopu zunaj pokopališča.
- (3) Ob pisnem soglasju naročnika pogreba lahko namesto njega najemno pogodbo z upravljavcem pokopališča sklene druga fizična ali pravna oseba. Če nobena druga oseba ob pisnem soglasju naročnika z upravljavcem pokopališča ne sklene najemne pogodbe, jo mora skleniti naročnik pogreba v skladu s prejšnjim odstavkom.
- (4) Ob smrti najemnika groba se morajo dediči najemnika groba dogovoriti, kateri izmed njih bo prevzel pravico do najema groba. Prednostno pravico do najema groba ima tisti, ki je poravnal stroške pogreba umrlega najemnika.
- (5) Določila prejšnjega odstavka se smiselno uporabljajo tudi, če je imel najemnik groba, ki je umrl, v najemu več grobov.
- (6) Najemno razmerje je mogoče prenesti na drugega sporazumno.
- (7) Če upravičenec do najema grobnega prostora ne uveljavi pravico do najema groba v 90 dneh po smrti najemnika, izgubi pravico do najema groba.

32. člen (vzdrževanje groba)

Najemnik groba mora vzdrževati grob in spoštovati pokopališki red ter določbe najemne pogodbe.

33. člen (trajanje najema)

(1) Grob se odda v najem najemniku za nedoločen čas. Izjema je vrstni grob, ki se odda v najem za določen čas, po preteku dobe pa najema ni mogoče obnoviti ali podaljšati.

(2) Najem se lahko prekine v naslednjih primerih:

- če najemnina groba za preteklo leto ni poravnana niti po predhodnem opozorilu;
- če najemnik ne vzdržuje groba v skladu s pokopališkim redom in določbami najemne pogodbe;
- ob opustitvi pokopališča;
- kadar to zahteva načrt preureditve pokopališča.

(3) Po prekinitvi najema se šteje grob kot opuščen do konca mirovalne dobe in se po poteku te dobe lahko prekoplje in odda drugemu najemniku. Najemnik groba mora ob prekinitvi najema na lastne stroške odstraniti vso nagrobno obeležje, v nasprotnem primeru to na njegove stroške stori upravljavec pokopališča. Nagrobna obeležja, ki so registrirana kulturna dediščina ali kulturni spomeniki, se ne smejo odstraniti, razen v izjemnem primeru z odločbo ministrstva, pristojnega za varstvo kulturne dediščine, in se oddajo v najem skupaj z grobom.

34. člen (oddaja novega groba v najem)

Pri oddaji novega groba, ki se prvič oddaja v najem, lahko najemnik dobi v najem samo en grob.

35. člen (grobnina)

(1) Za najem groba plačuje najemnik groba grobnino.

(2) Grobnina je sorazmerni delež letnih stroškov upravljanja pokopališke dejavnosti za posamezno vrsto groba, izračunan na podlagi seštevka vseh vrst grobov in njihovih razmerij do enojnega groba.

(3) Stroški grobnine vključujejo stroške za urejenost pokopališča, oddaje grobov v najem in stroške vodenja evidenc.

(4) Višino grobnine na predlog upravljavca pokopališča, upoštevajoč predhodna odstavka, s sklepom določi občina.

(5) Na izrecno željo najemnika lahko ta plača grobnino za obdobje, daljše od enega leta, ki pa ne sme biti daljše od desetih let.

(6) Ob prvem najemu groba se grobnina plača v sorazmernem delu do konca letnega obdobja.

(7) Če želi najemnik groba odstopiti od najemne pogodbe pred pretekom mirovalne dobe, mora plačati grobnino do konca poteka mirovalne dobe.

(8) Vojna grobišča so oproščena plačila grobnine.

36. člen (evidenca upravljavca)

- (1) Upravljavec pokopališča mora voditi trajno evidenco o pokojnikih, ki so ali so bili pokopani na pokopališču, trajno evidenco grobov – kataster in evidenco najemnikov grobov za obdobje zadnjih deset let.
- (2) V evidenci o pokojnikih se vodijo podatki o imenu in priimku pokojnika, naslov, datum rojstva in smrti pokojnika, datum pogreba, številka in oznaka groba ter datum in kraj prekopa.
- (3) Za potrebe obveščanja javnosti o lokaciji groba se lahko sporočajo podatki o imenu in priimku pokojnika, letnici rojstva in smrti pokojnika, številka groba in pokopališče. Če je pokojnik pisno prepovedal razkritje svojih podatkov ali je to prepovedal naročnik pogreba, se lahko njegovi osebni podatki sporočijo le tistim uporabnikom, ki so za obdelavo osebnih podatkov pooblaščen z zakonom.
- (4) Za potrebe obveščanja javnosti o pogrebu se lahko sporočijo podatki o imenu in priimku pokojnika, starosti pokojnika, datumu pogreba, vežici in pokopališču. Če je pokojnik pisno prepovedal razkritje svojih podatkov ali je to prepovedal naročnik pogreba, se lahko njegovi osebni podatki sporočijo le tistim uporabnikom, ki so za obdelavo osebnih podatkov pooblaščen z zakonom.
- (5) V evidenci najemnikov grobov se vodijo podatki o imenu in priimku najemnika, EMŠO ali davčna številka, naslov najemnika, številka in datum sklenitve pogodbe o najemu ter višina grobnine. Podatki so dostopni samo tistim uporabnikom, ki so za obdelavo osebnih podatkov pooblaščen z zakonom.

37. člen (izdaja soglasij)

- (1) Upravljavec pokopališča daje soglasja za postavitev, popravilo, odstranitev spomenikov in drugih nagrobnih obeležij na območju pokopališča v skladu s tem zakonom in odlokom občine. Objekti, ki so kulturna dediščina ali kulturni spomenik, se urejajo v skladu s predpisi s področja varstva kulturne dediščine.
- (2) Upravljavec pokopališča mora izdati soglasje v treh dneh od prejema popolne vloge, razen v primerih, ko so objekti kulturna dediščina ali kulturni spomenik.
- (3) O zavrnitvi soglasja iz prejšnjega odstavka odloči pristojni občinski organ v 15 dneh. Odločitev pristojnega občinskega organa je dokončna, zoper njo pa je mogoč upravni spor.
- (4) Cena za izdajo soglasja zajema le neposredne stroške izdaje soglasja. Če pri izvedbi del iz prvega odstavka nastanejo upravljavcu pokopališča stroški, jih mora poravnati naročnik soglasja.
- (5) Za druga dela na območju pokopališča (klesanje in barvanje črk, čiščenje spomenikov in drugih nagrobnih obeležij ter vrtnarske storitve) mora izvajalec pri upravljavcu pokopališča priglasiti le termin izvedbe del. Priglasitev je brezplačna.
- (6) Pristojni občinski organ daje soglasje za prekop ali soglasje za pokop zunaj pokopališča v skladu s tem zakonom, odlokom občine in v skladu z zakonom, ki ureja splošni upravni postopek.

3.2 Urejanje pokopališč

38. člen

(urejanje pokopališč)

(1) Urejanje pokopališč obsega zgraditev ali razširitev obstoječega pokopališča, zgraditev pokopaliških objektov in naprav ter druge pokopališke infrastrukture na pokopališču, razdelitev pokopališča na posamezne zvrsti grobov in opustitev pokopališča.

(2) Občina mora v svojih prostorskih aktih določiti zadostne površine za pokopavanje umrlih za najmanj 30 let. Pri tem mora upoštevati potrebe po večjem številu pokopov ob morebitnih naravnih in drugih nesrečah, v vojni in izrednih razmerah.

(3) Občina mora zagotoviti sredstva za zgraditev ali razširitev pokopališča, pokopaliških objektov in naprav ter druge pokopališke infrastrukture na območju, ki je določeno z občinskim prostorskim aktom.

(4) Ne glede na določbe prejšnjega odstavka, je za zgoraj naštete posege oziroma dejavnosti v zvezi s pokopališči ali njihovimi deli, ki so varovani na podlagi predpisov o varstvu kulturne dediščine, treba izpolnjevati kulturnovarstvene pogoje in pridobiti kulturnovarstveno soglasje.

39. člen (novo pokopališče)

(1) Za novo pokopališče ali razširitev obstoječega je lahko določeno le zemljišče, ki ni močvirnato in kjer meteorne oziroma podtalne vode ne vplivajo na aktivne studence, vodnjake, ribnike, vodne rekreacijske površine in podobno.

(2) Novo pokopališče mora biti primerno zamejeno in odmaknjeno od drugih objektov.

40. člen (mrliške vežice)

(1) Pokopališča, ki so v mestu, morajo imeti mrliške vežice.

(2) Občina mora s svojim aktom določiti kraje, kjer je na pokopališčih predpisana uporaba mrliške vežice.

(3) Če pokopališče nima mrliške vežice, se lahko namesto vežice uporabi hiša z največ dvema stanovanjema pod pogojem, da je to v skladu s predpisi o mrliško pregledni službi.

(4) V krajih, kjer je mrliška vežica predpisana, ni dovoljeno, da je pokojnik do pogreba doma.

41. člen (načrt razdelitve)

(1) Za vsako pokopališče mora biti narejen načrt razdelitve na pokopališke oddelke in vzpostavljena evidenca grobov.

(2) Z načrtom razdelitve se določijo zvrsti grobov na posameznih oddelkih.

(3) Na pokopališču ali zunaj njega mora biti zagotovljen prostor za pokope ob morebitnih naravnih in drugih nesrečah, v vojni in izrednih razmerah.

42. člen (zvrsti grobov)

(1) Na pokopališčih so lahko naslednje zvrsti grobov in prostorov za pokope:

- enojni, dvojni, otroški, povečani grobni prostor, vrstni grobovi in grobnice;
- grobišča, kostnice in skupna grobišča;

- žarni grobovi;
- prostor za anonimne pokope;
- prostor za raztros pepela.

(2) Če so na območju pokopališč tudi vojna grobišča, njihovo varstvo ureja predpis o vojnih grobiščih.

43. člen
(enojni grobovi)

Enojni grobovi so tisti, ki omogočajo pokop odrasle osebe. V enojne grobove se pokopavajo krste in žare. Enojni grobovi so talni ali zidni.

44. člen
(dvojni grobovi)

Dvojni grobovi so tisti, ki omogočajo pokop ene krste poleg druge na enaki višini v grobu. V dvojne grobove se lahko poleg krst pokopavajo tudi žare.

45. člen
(otroški grobovi)

Otroški grobovi so tisti, ki omogočajo pokop otroka. V otroške grobove se pokopavajo otroške krste in žare.

46. člen
(povečani grobni prostor)

Povečani grobni prostor je grobni prostor večjih dimenzij od standardnega grobnega prostora.

47. člen
(vrstni grobovi)

(1) Vrstni grobovi so tisti, ki so razporejeni drug ob drugem ter oblikovani in urejeni po enotnih merilih. V njih se pokojniki pokopavajo brez poglobitve po vrstnem redu.

(2) Vrstni grobovi se oddajajo v najem samo za določeno dobo, ki ni krajša od 25 let. Po preteku te dobe se grobovi prekopljejo in ponovno oddajo, najdeni posmrtni ostanki pa položijo v skupno grobišče. V vrstne grobove se pokopavajo krste in žare.

48. člen
(grobnice)

(1) Grobnice imajo v celoti obzidani podzemni del. V grobnice se krste pokopavajo tako, da se polagajo ena na drugo ali pa na police. V grobnice se pokopavajo krste s kovinskimi vložki in žare.

(2) Nove grobnice je dovoljeno graditi le, če lokalna skupnost tako določi z odlokom o pokopališkem redu ali prostorskim aktom, ki ureja pokopališče.

49. člen
(žarni grobovi)

Žarni grobovi so talni ali zidni. V žarne grobove se pokopavajo le žare.

50. člen
(grobišča, kostnice in skupna grobišča)

(1) Grobišča so prostori za skupni pokop ob morebitnih naravnih in drugih nesrečah, v vojni in izrednih razmerah ter skupna grobišča.

(2) Kostnice so prostori, v katere se lahko polagajo posmrtni ostanki prekopanih grobov.

(3) V skupna grobišča se lahko prenesejo posmrtni ostanki iz vrstnih grobov po preteku dobe najema, iz drugih grobov ali zaradi drugih upravičenih razlogov. Na oddelku skupnih grobišč je urejen skupni prostor za polaganje cvetja in sveč.

(4) Prostor za vojno grobišče je prostor na posebnem delu pokopališča, ki se ureja po posebnem zakonu.

51. člen
(prostor za anonimni pokop)

(1) Prostor za anonimni pokop je prostor na oddelku pokopališča, ki je enotno urejen po načrtu razdelitve in je brez označbe in imena pokojnika, namenjen pokopu krst ali žar.

(2) Podatke o pokojnikih, ki so bili anonimno pokopani, vodi upravljavec pokopališča.

(3) Na prostoru za anonimne pokope mora biti urejen skupni prostor za polaganje cvetja in prižiganje sveč.

52. člen
(prostor za raztros pepela)

(1) Prostor za raztros pepela je prostor na posebnem oddelku pokopališča, namenjen raztrosu pepela. Imena pokojnih, razen pri anonimnem pokopu, so, če naročniki pogrebov to želijo, napisana na skupnem nagrobniku.

(2) Na prostoru za raztros pepela je urejen skupni prostor za polaganje cvetja in prižiganje sveč. Zunaj tega prostora ni dovoljeno polagati cvetja, sveč in drugih predmetov ali hoditi po tem prostoru, razen za namene opravljanja dejavnosti.

53. člen
(opustitev pokopališča)

(1) Občina sprejme odločitev o opustitvi pokopališča.

(2) Če je pokopališče ali njegov del kulturna dediščina ali kulturni spomenik, je pred sprejetjem odločitve o opustitvi pokopališča treba pridobiti soglasje pristojnega zavoda za varstvo kulturne dediščine.

(3) V odločitvi iz prvega odstavka tega člena morajo biti določeni:

- upravljavec opuščenega pokopališča;
- pogoji in roki za prenos posmrtnih ostankov pokojnikov in nagrobnih spomenikov ali za ohranjanje in situ;
- pogoji in roki za odstranitev pokopaliških objektov;
- plačnik in način plačila stroškov preureditve pokopališča ter prenosa posmrtnih ostankov pokojnikov in spomenikov.

(4) Na predlog pristojnega zavoda za varstvo kulturne dediščine občina določi kraj, kamor se prenesejo posamezna nagrobna obeležja pred opustitvijo pokopališča, njihovega skrbnika ali način ohranjanja in situ ter uvrstitev grobov pomembnih osebnosti med skupne pokopališke objekte.

54. člen
(opuščeno pokopališče)

(1) Opuščeno pokopališče se sme za druge namene urediti po preteku tridesetih let od zadnjega pokopa.

(2) Preden se opuščeno pokopališče uporabi za namene iz prejšnjega odstavka, ga je treba prekopati, posmrtno ostanke pokojnikov pa prenesti v skupno grobišče na pokopališču, ki je v uporabi. Prekop poteka s soglasjem ministrstva, pristojnega za varstvo kulturne dediščine.

55. člen
(obvestilo pristojni inšpekciji)

Če upravljavec pokopališča ugotovi, da se na pokopališču izvajajo dela ali opravljajo storitve v nasprotju s tem zakonom, mora o tem obvestiti pristojne inšpekcijske službe.

4. NADZOR

56. člen
(nadzor nad izvajanjem zakona)

(1) Občinska inšpekcija izvaja nadzor nad izvajanjem pogrebne in pokopališke dejavnosti na območju občine ter nadzor nad izvajanjem občinskih predpisov, sprejetih na podlagi tega zakona, če ta zakon ne določa drugače.

(2) Inšpektorat, pristojen za trg, izvaja nadzor nad izpolnjevanjem pogojev za opravljanje pogrebne dejavnosti iz 6. člena tega zakona.

(3) Ministrstvo izvaja nadzor nad skladnostjo predpisov občin in njihovega izvajanja s tem zakonom.

57. člen
(upravni ukrep)

Če inšpektorat, pristojen za trg, ugotovi, da izvajalec pogrebne dejavnosti:

- ne izpolnjuje pogojev za opravljanje pogrebne dejavnosti ali
- nima dovoljenja za opravljanje pogrebne dejavnosti,

z odločbo določi rok za odpravo nepravilnosti.

5. KAZENSKÉ DOLOČBE

58. člen

(1) Z globo od 2.000 do 4.000 evrov se za prekršek kaznuje pravna oseba ali samostojni podjetnik posameznik oziroma samostojna podjetnica posameznica (v nadaljnjem besedilu: samostojni podjetnik posameznik), če:

- nima dovoljenja za opravljanje pogrebne dejavnosti (prvi odstavek 5. člena);
- ne izpolnjuje pogojev za opravljanje pogrebne dejavnosti (prvi odstavek 6. člena);
- izvaja storitve prevoza, ki sodijo v okvir 24-urne dežurne službe, pa ni izvajalec javne službe (11. člen);
- ne izvaja storitev prevoza pokojnika v skladu s prvim, drugim, tretjim, četrtim in šestim odstavkom 12. člena;
- ne pripravi pokojnika v skladu s 13. členom;

- ne izroči žare z upepeljenimi ostanki pokojnika izbranemu izvajalcu pogreba (četrti odstavek 14. člena);
- pogrebna slovesnost ne opravi v skladu s pokopališkim redom (peti odstavek 17. člena);
- pokop ni opravljen v skladu z 20. in 21. členom.

(2) Z globo od 200 do 400 evrov se za prekršek kaznuje pravna oseba ali samostojni podjetnik posameznik, če preneha opravljati pogrebno dejavnost in se v petnajstih dneh ne odjavi iz registra podjetij (drugi odstavek 9. člena).

(3) Z globo od 500 do 800 evrov se kaznuje odgovorna oseba pravne osebe ali samostojnega podjetnika posameznika, če stori prekršek iz prvega odstavka tega člena.

(4) Z globo od 200 do 400 evrov se kaznuje odgovorna oseba pravne osebe ali samostojnega podjetnika posameznika, če stori prekršek iz drugega odstavka tega člena.

59. člen

(1) Z globo od 3.000 do 5.000 evrov se za storjeni prekršek kaznuje upravljavec pokopališča, ki je pravna oseba ali samostojni podjetnik posameznik, če:

- ne zaračunava storitev oddaje pokopaliških objektov in naprav ter storitev grobarjev izvajalcem pogrebnih storitev v skladu s cenikom, kot ga določa pokopališki red (četrti odstavek 29. člena);
- ne odda grob v najem v skladu z 30. členom;
- ne zaračunava višine grobnine v skladu s sklepom občine (četrti odstavek 35. člena);
- ne vodi evidenc v skladu z 36. členom;
- ne izda soglasja v skladu z 37. členom.

(2) Z globo od 500 do 800 evrov se za storjeni prekršek kaznuje odgovorna oseba pravne osebe ali samostojnega podjetnika posameznika, če stori prekršek iz prvega odstavka tega člena.

60. člen

Z globo od 300 do 500 evrov se za storjeni prekršek kaznuje posameznik, če pokoplje pokojnika ali raztrosi pepel pokojnika na mestu, kjer to ni dovoljeno, oziroma za to nima ustreznega soglasja (prvi odstavek 21. člena).

6. PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

61. člen

(prenehanje veljavnosti določb zakonov)

Z dnem uveljavitve tega zakona preneha veljati Zakon o pokopališki in pogrebni dejavnosti ter o urejanju pokopališč (Uradni list SRS, št. 34/1984, Uradni list SFRJ, št. 83/1989, Uradni list SRS, št. 34/84, SFRJ, št. 83/89, SRS, št. 5/90, RS, št. 26/90, 10/91, 17/1991 – I-ZUDE, 13/1993, 66/1993, 66/2000 – odl. US: U-I-48/97-12, 61/2002 – odl. US: U-I-54/99-14, 110/02 – ZGO-1, 2/04).

62. člen

(prenehanje veljavnosti občinskih predpisov)

Občinski predpisi, izdani na podlagi zakona iz prvega odstavka prejšnjega člena, prenehajo veljati, se pa uporabljajo do sprejetja novih občinskih predpisov po tem zakonu, ki morajo biti izdani najpozneje v enem letu od uveljavitve tega zakona.

63. člen
(rok za izdajo podzakonskih in drugih predpisov)

- (1) Vlada Republike Slovenije izda uredbo o metodologiji za oblikovanje cen storitev javne službe iz petega odstavka 3. člena v šestih mesecih od uveljavitve tega zakona.
- (2) Ministra, pristojna za gospodarstvo in zdravje, določita standarde in normative za posebna vozila za prevoz pokojnikov, minimalne tehnične pogoje prostorov in ustrezno zaščito zaposlenih pri ravnanju s pokojniki iz petega odstavka 6. člena tega zakona v šestih mesecih od uveljavitve tega zakona.
- (3) Izvajalci pogrebne dejavnosti uskladijo svojo dejavnost z določbami tega zakona in podzakonskih predpisov, sprejetih na podlagi tega zakona, v enem letu od uveljavitve tega zakona.

64. člen
(obveznosti občin)

- (1) Občine zagotovijo izvajanje 24-urne dežurne službe in pokopališko dejavnost v skladu s tem zakonom najpozneje v enem letu od uveljavitve tega zakona.
- (2) Koncesijske pogodbe za izvajanje pogrebne in pokopališke dejavnosti, sklenjene pred uveljavitvijo tega zakona, se uskladijo s tem zakonom v enem letu od njegove uveljavitve.
- (3) Občine sprejmejo odloke po tem zakonu najpozneje v enem letu od uveljavitve tega zakona.

65. člen
(veljavnost zakona)

Ta zakon začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

III. OBRAZLOŽITEV ČLENOV:

K 1. do 2. členu

Zakon ureja pogrebno in pokopališko dejavnost. Vojna grobišča so izvzeta in jih ureja zakon o vojnih grobiščih.

Pogrebna dejavnost obsega zagotavljanje 24-urne dežurne službe, prevoz, pripravo (ureditev ali balzamiranje) in upepelitev pokojnika ali pokojnice (v nadaljnjem besedilu: pokojnik), pripravo in izvedbo pogreba.

Pokopališka dejavnost obsega upravljanje in urejanje pokopališč.

Upravljanje pokopališč obsega zagotavljanje urejenosti pokopališča, izvajanje investicij in investicijskega vzdrževanja, oddajo grobov v najem, vodenje evidenc ter izdajanje soglasij in mnenj v zvezi s posegi na območju pokopališč. Urejanje pokopališč obsega zgraditev ali razširitev obstoječega pokopališča, zgraditev pokopaliških objektov in naprav ter druge pokopališke infrastrukture, razdelitev pokopališča na posamezne zvrsti grobov ter opustitev pokopališča.

Naročnik ali naročnica pogreba (v nadaljnjem besedilu: naročnik pogreba) je oseba, ki je po zakonu, ki ureja dedovanje, pokojnikov zakoniti dedič prvega ali drugega dednega reda ali oseba, ki je s pokojnikom stalno živela oziroma ga je morala po predpisih vzdrževati in zanj skrbeti, ali njegov pooblaščenec.

K 3. členu

24-urna dežurna služba je občinska gospodarska javna služba, saj se mora zaradi zagotavljanja človekovih ustavnih pravic, predvsem dostojanstva in pietete do pokojnih, opravljati nemoteno. Gre za prevoze pokojnika znotraj lokalne skupnosti, in sicer od kraja smrti do hladilnih prostorov izvajalca javne službe. Ta služba obsega tudi prevoze od kraja smrti do zdravstvenega zavoda zaradi obdukcije pokojnika, odvzema organov oziroma drugih postopkov na pokojniku in nato do hladilnih prostorov izvajalca 24-urne dežurne službe. Sem sodi tudi uporaba hladilnih prostorov.

Izvajalec ali izvajalka (v nadaljnjem besedilu: izvajalec) 24-urne dežurne službe je lahko pravna ali fizična oseba, ki izpolnjuje pogoje, in sicer mora biti registriran za opravljanje pogrebne dejavnosti oziroma mora imeti pogrebno dejavnost vpisano v temeljni akt, imeti mora zaposleni najmanj dve osebi, najmanj eno posebno vozilo za prevoz pokojnikov, ki se uporablja izključno

v te namene, vsaj en hladilni prostor za pokojnika in najmanj eno transportno krsto. Poleg tega mora izvajalec zagotoviti ustrezno zaščito zaposlenih v zvezi s higienskimi in zaščitnimi postopki pri ravnanju s pokojniki.

Izvajalec 24-urne dežurne službe mora izpolnjevati tudi pogoje, določene s predpisom občine, s katerim občina ureja način opravljanja gospodarske javne službe.

Metodologijo za oblikovanje cen storitev 24-urne dežurne službe določi Vlada Republike Slovenije z uredbo. Cena storitve vsebuje stroške prevozov, druge splošne stroške izvajalca in stroške drugih del, potrebnih za izvajanje te službe.

K 4. členu

Občina mora z odlokom predpisati pokopališki red, v katerem določi izvajanje pogrebne in pokopališke dejavnosti. V pokopališkem redu mora biti podrobno predpisan način zagotavljanja 24-urne dežurne službe, način izvajanja pogrebne slovesnosti ter način in čas pokopa. Prav tako mora biti predpisan način pogrebne slovesnosti in pokopa, če je plačnik pogreba občina. Če se občina odloči, lahko v pokopališkem redu predpiše tudi možnost pokopov zunaj pokopališč. V tem primeru mora občina jasno določiti prostor (lahko tudi več) ter razpolagati z vsemi dovoljenji oziroma soglasji morebitnih lastnikov.

Občina mora v pokopališkem redu določiti pokopališča, ki morajo imeti mrliške vežice, ter določiti ravnanje s pokojnikom do pokopa v krajih, kjer na pokopališčih ni mrliške vežice. V pokopališkem redu je treba določiti tudi obratovanje mrliških vežic, obseg prve ureditve groba, vzdrževanje reda, čistoče in miru na pokopališču, način oddaje grobov v najem, zvrsti grobov, okvirne tehnične normative za grobove in daljšo mirovalno dobo za grobove. Podrobneje je treba predpisati tudi postavljanje, spreminjanje ali odstranitev spomenikov, obnovo spomenikov in grobnic ter vsak drug poseg v prostor na pokopališču, pri tem pa mora biti zagotovljena enakopravna obravnavo kamnosekov, vrtnarjev in drugih izvajalcev storitev na pokopališču.

V pokopališkem redu morajo biti določene tudi druge pravice in obveznosti izvajalcev pogrebne in pokopališke dejavnosti ter uporabnikov in notni cenik uporabe pokopališča, pokopaliških objektov in naprav ter druge pokopališke infrastrukture, pri čemer ima občina lahko notni cenik za vsa pokopališča na svojem območju.

Višino grobnine za najem groba določi občina. Glede na različne vrste grobov mora biti v pokopališkem redu določeno razmerje grobnine za posamezno vrsto groba glede na enojni grob.

K 5. členu

Izvajalec pogrebne dejavnosti je lahko pravna ali fizična oseba, ki izpolnjuje pogoje, določene s tem zakonom, in je pridobila dovoljenje za opravljanje pogrebne dejavnosti v skladu z zakonom, ki ureja upravni postopek. Izvajalcu 24-urne dežurne službe ni treba pridobiti dovoljenja za opravljanje pogrebne dejavnosti, saj gre za gospodarsko javno službo, ki jo mora občina zagotoviti v skladu z zakonom, ki ureja gospodarske javne službe.

Dovoljenje za opravljanje pogrebne dejavnosti izda na zahtevo vlagatelja ministrstvo, pristojno za gospodarstvo (v nadaljnjem besedilu: ministrstvo). Vloga za izdajo dovoljenja za opravljanje pogrebne dejavnosti je popolna, ko izpolnjuje splošne zahteve upravnega postopka. Za te vloge se upravna taksa ne plača.

Ministrstvo izda potrdilo tudi fizični ali pravni osebi, ki želi opravljati pogrebno dejavnost v drugi državi, da izpolnjuje pogoje za opravljanje pogrebne dejavnosti v Republiki Sloveniji.

Pogrebno dejavnost lahko občasno izvaja tudi pravna ali fizična oseba iz države članice Evropske unije, Evropskega gospodarskega prostora in Švicarske konfederacije (v nadaljnjem besedilu: država pogodbenica), ki v državi sedeža izpolnjuje pogoje za opravljanje pogrebne dejavnosti. Izvajalec mora pred prvim občasnim opravljanjem pogrebne dejavnosti vložiti prijavo pri ministrstvu.

Pogrebno dejavnost lahko občasno izvaja tudi pravna ali fizična oseba, ki nima sedeža v državi pogodbenici, in sicer če izpolnjuje pogoje za zakonito opravljanje dejavnosti v državi sedeža in če je izpolnjen pogoj materialne vzajemnosti. Ta je izpolnjen, če ponudniki, ki imajo sedež v Republiki Sloveniji, v državi sedeža tujega ponudnika lahko opravljajo pogrebno dejavnost pod enakimi ali podobnimi pogoji, pod katerimi jih lahko ponujajo v Republiki Sloveniji tuji ponudniki in izpolnjevanje katerih za ponudnika s sedežem v Republiki Sloveniji ni bistveno težje, kakor je v pravnem redu Republike Slovenije predpisano za tuje ponudnike. Če je sedež ponudnika v več tretjih državah, se pri ugotavljanju vzajemnosti upošteva pravni red tiste države, ki je najstrožji. Prijavo za občasno opravljanje pogrebne dejavnosti v Republiki Sloveniji pred prvim občasnim opravljanjem pogrebne dejavnosti mora izvajalec vložiti pri ministrstvu.

K 6. členu

Ker je izvajanje storitev pogrebne dejavnosti ob zagotavljanju pietete povezano z varovanjem zdravja in življenja, obstaja javni interes za določitev pogojev za opravljanje te dejavnosti. Pred začetkom izvajanja pogrebne dejavnosti morajo vsi izvajalci pogrebne dejavnosti izpolnjevati vse z zakonom določene pogoje, ki jih morajo izpolnjevati ves čas opravljanja dejavnosti.

Izvajalec pogrebne dejavnosti mora biti registriran za opravljanje pogrebne dejavnosti in mora imeti zaposleni najmanj dve osebi. Med ti dve osebi šteje tudi samozaposlena oseba.

Prevoz pokojnika je dovoljen samo v skladu s predpisi o mrliški pregledni službi, izvajalec pogrebne dejavnosti pa mora imeti v skladu s temi prepisi najmanj eno posebno vozilo za prevoz pokojnika, ki se lahko uporablja izključno v te namene. Podrobneje je prevoz določen v 18. členu tega zakona.

Za izvajanje pogrebne dejavnosti mora izvajalec imeti tudi primerne prostore za poslovanje s strankami, ki zagotavljajo pieteto do umrlih in ne povzročajo motenja okolice, imeti mora ustrezen prostor za ureditev pokojnikov in vsaj en hladilni prostor za pokojnika ter najmanj eno transportno krsto. Delodajalec mora zagotoviti varnost in zdravje pri delu vsem delavcem, ki ravnajo s pokojniki. Nuditi jim mora ustrezno zaščito, in sicer uporabo zaščitnih oblik ter drugih zaščitnih sredstev, kot so rokavice, zaščitne maske, zaščitna očala in podobno.

Določene pogoje mora izvajalec pogrebne dejavnosti izpolnjevati le pri izvajanju storitev prevoza pokojnika, in sicer mora imeti najmanj eno posebno vozilo za prevoz pokojnikov, ki se uporablja izključno v te namene, in najmanj eno transportno krsto.

Za izvajanje 24-urne dežurne službe mora izvajalec izpolnjevati določene pogoje, in sicer mora biti registriran za opravljanje pogrebne dejavnosti, zaposleni mora imeti najmanj dve osebi, imeti mora najmanj eno posebno vozilo za prevoz pokojnikov, ki se uporablja izključno v te namene, vsaj en hladilni prostor za pokojnika in najmanj eno transportno krsto.

Standarde in normative za vozilo, namenjeno prevozu pokojnikov, primerne prostore za poslovanje s strankami, prostore za ureditev pokojnikov in zaščito zaposlenih pri ravnanju z njimi, določita in sprejmeta ministra, pristojna za gospodarstvo in zdravje. Pri določitvi standardov in normativov sodelujeta Gospodarska zbornica Slovenije in Obrtno-podjetniška zbornica Slovenije.

K 7. do 9. členu

V členih so navedene evidence in registra, ki jih mora voditi ministrstvo na podlagi tega zakona.

V 8. členu so navedeni podatki, ki se vodijo v evidenci izdanih dovoljenj za izvajanje pogrebne dejavnosti, v registru izvajalcev pogrebne dejavnosti in registru izvajalcev 24-urne dežurne službe.

Upravljavca evidenc in registrov bo ministrstvo. Ministrstvo te podatke zbira, obdeluje, shranjuje, sporoča in uporablja za izvajanje nalog po tem zakonu.

Če fizična ali pravna oseba preneha opravljati pogrebno dejavnost po tem zakonu, se mora v petnajstih dneh odjaviti iz registra podjetij, ki se ukvarjajo s pogrebno dejavnostjo.

K 10. členu

Pogrebna dejavnost se deli na dejavnost, ki je predmet javne službe in obsega storitev zagotavljanja 24-urne dežurne službe, ter pogrebno dejavnost, ki se izvaja na trgu v javnem interesu in obsega storitve prevoza pokojnika, ki ga ne zagotavlja 24-urna dežurna služba, pripravo in upepelitev pokojnika ter pripravo in izvedbo pogreba.

K 11. členu

24-urna dežurna služba opravlja vsak prevoz pokojnika od kraja smrti do hladilnih prostorov izvajalca te službe. Če je potrebna obdukcija pokojnika, odvzem organov oziroma drugi postopki na pokojniku, opravlja tudi prevoz od kraja smrti do zdravstvenega zavoda in nato do hladilnih prostorov izvajalca te službe. Obsega tudi uporabo hladilnih prostorov.

Če pokojnik ne bo upepeljen in bo pokopan zunaj območja Republike Slovenije, izvajalec 24-urne dežurne službe izroči krsto izvajalcu pogrebne dejavnosti, ki predloži dokazila o naročilu pokopa krste zunaj območja Republike Slovenije ter o izpolnjenih pogojih za prevoz pokojnika preko meje (posmrtni potni list).«

K 12. členu

Prevoz ali prenos posmrtnih ostankov pokojnika se opravi v skladu s predpisi o mrliški pregledni službi. Prevoz ali prenos posmrtnih ostankov je dovoljen samo na podlagi izdaje listine o ugotovljenem nastopu smrti, ki jo izda pristojni zdravnik v skladu s predpisi o mrliški pregledni službi.

Prevoz pokojnika je dovoljen samo s posebnimi pogrebnimi vozili, namenjenimi izključno za tak prevoz. Pri prevozu morata zaradi značilnosti dela in pietete do pokojnika sodelovati najmanj dve osebi. V težko dostopnih krajih in izrednih vremenskih razmerah se sme pokojnik prenesti tudi na drug krajevno običajen način.

Ob naravnih in drugih nesrečah, v vojni in izrednih razmerah ter drugih izrednih okoliščinah lahko ministrstvo pooblasti za prevoz pokojnikov tudi drugega prevoznika, ki lahko zagotovi spoštljiv in higiensko ustrezen prevoz.

Kadar gre za prevoz pokojnika čez mejo Republike Slovenije, se le-ta izvaja v skladu z določili zakona, ki ureja nalezljive bolezni, in sicer o prevozu posmrtnih ostankov ter predpisi in sporazumi Evropske unije o prevozu posmrtnih ostankov.

V členu je določena tudi izjema pri izvajanju 24-urne dežurne službe, in sicer prevoz do izvajalca 24-urne dežurne službe ni potreben, če pokojnik umre doma in pokopališče nima mrliške vežice, ob pogoju, da prevoz do hladilnih prostorov (obdukcija, odvzem organov in drugi postopki na pokojniku) ni potreben. Pokojnik se tako do pogreba čuva doma, naročnik pogreba pa se s tem izogne nepotrebnim stroškom tega prevoza.

K 13. členu

Priprava pokojnika obsega vsa potrebna dela pred upepelitvijo ali pokopom in se lahko opravlja le v ustreznih prostorih izvajalca pogrebne dejavnosti. Pri pripravi pokojnika morata sodelovati vsaj dva urejevalca. Zakon določa tudi izjemo, in sicer če pokopališče nima mrliške vežice in je pokojnik do pogreba doma, se priprava pokojnika lahko opravi na domu.

Pred pripravo pokojnika je le-ta lahko v hladilnih prostorih izvajalca javne službe največ šestdeset dni.

Pokojnik je lahko prenesen v mrliško vežico oziroma na kraj, od koder se bo opravljala pogrebna slovesnost, šele na dan pogreba oziroma največ en dan prej, saj mrliške vežice niso ustrezne, da bi bil lahko pokojnik v njej dlje.

Pokojnik je lahko pred pokopom izjemoma položen tudi na določen kraj zunaj pokopališča, če pokop pokojnika in pogrebni obred organizira država ali lokalna skupnost.

Verske skupnosti lahko izjemoma položijo stanovskega predstavnika ali predstavnico (v nadaljnjem besedilu: stanovski predstavnik) do pokopa v objekt, ki je namenjen opravljanju verskih obredov. Pri tem morajo upoštevati pokopališki red, ki je določen z občinskim odlokom.

K 14. členu

Upepelitev je celotni postopek, povezan z upepeljevanjem pokojnika. Žaro z upepeljenimi ostanki pokojnika mora izvajalec upepelitve izročiti le izvajalcu pogreba.

Žaro z upepeljenimi ostanki pokojnika, ki bo pokopan zunaj območja Republike Slovenije, sme izvajalec upepelitve izročiti le izvajalcu pogrebne dejavnosti, ki predloži dokazila o naročilu pokopu žare zunaj območja Republike Slovenije.

K 15. do 16. členu

Naročilo pogreba obsega prijavo pokopa, pogrebno slovesnost in pokop pokojnika.

Pokop prijavi izbranemu izvajalcu pogrebne dejavnosti naročnik pogreba. Če ni naročnika pogreba, prijavi pokop občina, kjer je imel umrli zadnje stalno ali začasno prebivališče, oziroma občina, v kateri je oseba umrla, oziroma občina, v kateri je bila najdena.

K prijavi pokopa je treba predložiti listino o ugotovljenem nastopu smrti, ki jo izda pooblaščen zdravnik oziroma zdravstvena organizacija ali matičar matičnega registra, kjer je bila smrt prijavljena. Prijava smrti se izvede v skladu s predpisi o matičnem registru in predpisi, ki urejajo mrliško pregledno službo.

Smrt vpiše matičar pristojnega organa, na območju katerega je kraj, kjer je oseba umrla. Če kraja smrti ni mogoče ugotoviti, smrt vpiše matičar pristojnega organa, na območju katerega je kraj, kjer je bil pokojnik najden. Smrt osebe, ki je umrla v zdravstvenem zavodu, domu za ostarele, vojašnici, turistično-gostinskem objektu, zavodu za prestajanje kazni ali drugem nastanitvenem objektu, organizaciji oziroma zavodu, mora pristojnemu organu prijaviti zavod ali organizacija, v kateri je oseba umrla.

Če je smrt nastopila zunaj teh objektov, jo mora prijaviti mrliški preglednik oziroma zdravnik, ki jo je ugotovil, družinski člani pokojnika ali tisti, s katerimi je umrli živel. Smrt osebe, katere truplo je bilo najdeno in katere istovetnost ni bila ugotovljena, mora prijaviti organ, ki je sestavil zapisnik o najdbi trupla. K prijavi smrti je treba priložiti potrdilo o smrti, ki ga izda pristojni zdravstveni delavec, ki je smrt ugotovil.

Smrt je treba prijaviti pristojnemu organu v dveh dneh od dneva smrti oziroma od dneva najdbe trupla. Če je ni mogoče prijaviti v tem roku, ker pristojni organ nima uradnih ur, se mora prijaviti prvi delovni dan po poteku roka.

K 17. členu

Pogrebna slovesnost obsega dejanja slovesa pred pokopom pokojnika in se izvede v skladu z voljo pokojnika in na način, določen s pokopališkim redom. Če pokojnik ni izrazil svoje volje o načinu pokopa in pogrebni slovesnosti, odločajo o tem svojci pokojnika, ki naročijo pogreb. Če pokojnik ni imel svojcev ali ti ne morejo poravnati pogrebni stroškov, o načinu pogrebne slovesnosti odloča občina, v kateri je imel pokojnik zadnje stalno ali začasno prebivališče, oziroma občina, v kateri je bil najden.

Minimalna pogrebna slovesnost obsega prevoz ali prenos pokojnika iz mrliške vežice do mesta pokopa.

Pri pogrebni slovesnosti lahko sodelujejo tudi predstavniki verskih skupnosti in društev, izjemoma pa lahko pogrebno slovesnost organizirajo tudi državni organi v skladu s svojimi predpisi, ki morajo biti usklajeni s tem zakonom.

K 18. členu

Pokop obsega dejanja, ki omogočajo položitev posmrtnih ostankov oziroma upepeljenih ostankov pokojnika v grobni prostor ali raztros pepela v skladu z voljo pokojnika in na način, določen s pokopališkim redom, in ga lahko opravi le izvajalec pogrebne dejavnosti.

Pokop se opravi na podlagi zdravniškega potrdila o smrti in poročila o vzroku smrti, ki ga izda pooblaščen oseba po predpisih o mrliški pregledni službi. V skladu s tem zakonom in pravilnikom, ki ureja mrliško pregledno službo, se pokop in upepelitev opravita po preteku 36 ur od nastopa smrti. Ob naravnih in drugih nesrečah, v vojni in izrednih razmerah, kadar se opravi skupni pokop, lahko pristojna območna enota Nacionalnega inštituta za javno zdravje ta rok skrajša.

Pokop se praviloma opravi na pokopališču, zunaj pokopališča pa je pokop dovoljen le kot raztros pepela ali kot posebni pokop stanovskih predstavnikov v grobnice verskih skupnosti.

K 19. členu

Stroške pogreba mora poravnati naročnik pogreba.

Če je naročnik pogreba občina, mora stroške pogreba, vključno s stroški 24-urne dežurne službe, poravnati občina, v kateri je imel pokojnik stalno prebivališče. Če ni mogoče ugotoviti kraja zadnjega stalnega prebivališča, poravnava stroške pokopa občina, kjer je imel pokojnik zadnje začasno prebivališče, oziroma občina, v kateri je oseba umrla, oziroma občina, v kateri je bila najdena. Če je naročnik pogreba občina, se lahko v plačilo stroškov pogreba vključi tudi druga fizična ali pravna oseba (npr. gasilsko društvo).

Občina, ki je naročnica pogreba, ima prednostno pravico do vračila vseh pogrebnih stroškov iz zapuščine pokojnika.

Skupni stroški prijave pokopa, minimalne pogrebne slovesnosti, pokopa in prevoza pokojnika do mrliške vežice ne smejo presegati višine pogrebne, kot jo določa ministrstvo, pristojno za socialne zadeve. To je izredna denarna socialna pomoč, namenjena kritju stroškov pogreba.

V praksi prihaja tudi do primerov, ko se pogrebne storitve opravijo po naročilu državnih organov in drugih nosilcev javnih pooblastil. Takrat poravnava stroške pogrebnih storitev njihov naročnik.

K 20. členu

Zakon razlikuje štiri načine pokopa. Prvi od njih je pokop s krsto oziroma klasični pokop, pri katerem je pokojnik položen v krsto in pokopan v grob ali grobnico. V zadnjem času narašča pokop z žaro, v katero se shranijo upepeljeni ostanki pokojnika in ki se pokopljejo v grob, grobnico ali t. i. žarno nišo, oziroma raztros pepela, ki se opravi na posebej določenem prostoru na pokopališču ali zunaj njega. Eden od načinov pokopa je tudi pokop, ki se opravi v skladu s predpisi, ki urejajo vojna grobišča.

K 21. členu

Občina mora v pokopališkem redu jasno določiti prostor za raztros pepela zunaj pokopališča. Le-ta je dovoljen le na podlagi dovoljenja pristojnega občinskega organa. Pred izdajo dovoljenja mora občinski organ pridobiti tudi vsa potrebna soglasja morebitnih lastnikov. Dovoljenje mora biti izdano v sedmih dneh.

Za prostor zunaj pokopališča se štejejo vsi naravni prostori (tudi morje, celinske vode, zrak in drugo).

V primeru, da gre za raztros pepela iz žare v morje, mora soglasje najprej izdati krajevno pristojni občinski organ. Po pridobitvi tega soglasja izda soglasje, v skladu z zakonom, ki ureja pomorski promet, tudi Uprava Republike Slovenije za pomorstvo, v katerem se določi dan, lokacija in drugi pogoji, ki se nanašajo na varnost plovbe, ob upoštevanju trenutnih vremenskih razmer na morju in morebitnih drugih prireditev na morju.

Zakon dopušča, s soglasjem občinskega organa, tudi možnost pokopa stanovskih predstavnikov v grobnice verskih skupnosti zunaj pokopališča.

K 22. členu

Zakon prav tako dopušča možnost anonimnega pokopa bodisi s pokopom krste ali žare oziroma z raztrosom pepela, na posebej za to določenem prostoru pokopališča, in sicer brez označbe imena in priimka pokojnika. Tak pokop se opravi na podlagi volje pokojnika.

K 23. členu

Pokop ali upepelitev mrtvega ploda se na željo staršev lahko opravi le na podlagi zdravniškega poročila o vzroku smrti. Pri tem ni mišljeno obdukcijsko poročilo, ampak poročilo porodničarja-ginekologa.

K 24. členu

Na zahtevo svojcev ali drugih fizičnih ali pravnih oseb, ki imajo za to upravičen interes, je lahko pokojnik izkopan in prenesen na drugo pokopališče ali v drug grob na istem pokopališču, in sicer po predhodnem soglasju najemnika groba in dovoljenju pristojnega občinskega organa. Soglasje najemnika groba ni potrebno, če je naročnik prekopa najemnik. Prekop plača fizična ali pravna oseba, ki je naročila prekop. V primeru prekinitve najema iz 33. člena tega zakona je prekop strošek upravljavca pokopališča.

Izkopani posmrtni ostanki pokojnika se pred ponovnim pokopom lahko upepelijo.

Prekop pokojnika izvede grobar, pri prekopu mora biti navzoč tudi pooblaščen zdravnik. Vse osebe, ki delajo pri prekopu posmrtnih ostankov, morajo biti ustrezno zaščitene, in sicer morajo čez zaščitno obleko nositi gumijasti predpasnik, dolge gumijaste rokavice in gumijaste škornje. Obleka in obutev se ne smeta uporabljati v druge namene.

K 25. členu

Mirovalna doba velja le za pokop s krsto. To je čas, ki mora preteči od zadnjega pokopa na istem mestu v istem grobu, in sicer na isti višini. Ta doba ne sme biti krajša kot deset let, pri čemer je treba upoštevati značilnosti zemljišča, na katerem je pokopališče. Pred njenim pretekom je grob mogoče odpreti na podlagi dovoljenja organa, ki je pristojen za začetek in vodenje kazenskega oziroma civilnega postopka (npr. ugotovitev očetovstva).

K 26. do 28. členu

Pokopališka dejavnost je v pristojnosti občin in obsega upravljanje in urejanje pokopališč.

Upravljanje pokopališč obsega zagotovitev urejenosti pokopališča, izvajanje investicij in investicijskega vzdrževanja, oddajo grobov v najem, vodenje evidenc ter izdajanje soglasij v zvezi s posegi na območju pokopališč. Upravljavec je občina oziroma oseba javnega prava, ki jo za upravljavca določi organ, pristojen za izvrševanje proračuna občine, s svojim aktom v skladu z določili zakona, ki ureja ravnanje s stvarnim premoženjem države in lokalnih skupnosti.

Občina lahko s koncesijsko pogodbo pooblasti koncesionarja za izvajanje nalog v zvezi z upravljanjem pokopališč, razen v primeru izvajanja investicij, kjer si mora koncesionar pridobiti sredstva iz drugih virov.

K 29. členu

Zagotavljanje urejenosti pokopališča obsega storitve vzdrževanja pokopališč ter pokopaliških objektov in naprav ter druge pokopališke infrastrukture, storitve najema pokopaliških objektov in naprav (mrliške vežice, poslovilne dvorane) ter storitve grobarjev. Storitve vzdrževanja pokopališč ter pokopaliških objektov in naprav ter druge pokopališke infrastrukture obsega vzdrževanje objektov, naprav ter druge pokopališke infrastrukture, skupnih glavnih poti, zelenic, dreves, grmovnic, živih mej, odvoz odpadkov, porabo vode in elektrike, nadzorno službo, storitve informacijske pisarne in druga vzdrževalna dela.

Storitve grobarjev obsegajo izkop in zasutje grobne jame, prvo ureditev groba, ki zajema odvoz odvečne zemlje in posušenega cvetja na odlagališče, ter prekop posmrtnih ostankov. Cena storitev najema pokopaliških objektov in naprav teh storitev grobarjev je določena v pokopališkem redu.

K 30. in 31. členu

Upravljavca pokopališča daje grobove v najem na podlagi neposredne pogodbe. Grob ne more postati posameznikova lastnina in se tudi ne deduje. Najemnik ali najemnica (v nadaljnjem besedilu: najemnik) groba je lahko le ena fizična ali pravna oseba. Razlog za tako ureditev je preprečitev morebitnih sporov o tem, kdo je lahko pokopan v grobu in kdo ne. Če bi zakon dopuščal več najemnikov groba, bi za vsak pokop potrebovali soglasje vseh najemnikov, kar bi bilo v praksi težko doseči.

Če naročnik pogreba ob prijavi pogreba nima v najemu groba, mu ga dodeli v najem upravljavec pokopališča, s katerim mora naročnik pogreba pred naročilom pogreba skleniti najemno pogodbo, razen pri raztrosu pepela ali pokopu zunaj pokopališča.

Ob pisnem soglasju naročnika pogreba lahko namesto njega najemno pogodbo z upravljavcem pokopališča sklene druga fizična ali pravna oseba. Če nobena druga oseba ob pisnem soglasju naročnika z upravljavcem pokopališča ne sklene najemne pogodbe, jo mora skleniti naročnik pogreba v skladu s prejšnjim odstavkom.

Ob smrti najemnika groba se morajo dediči najemnika groba dogovoriti, kateri izmed njih bo prevzel pravico do najema groba. Prednostno pravico do najema groba ima tisti, ki je poravnal stroške pogreba umrlega najemnika. Če je imel najemnik groba, ki je umrl, v najemu več grobov, imajo dediči oziroma plačnik pogreba pravico do najema vseh grobov, ki jih je imel umrl najemnik v najemu. Upravičenci do najema grobnega prostora morajo uveljaviti pravico do najema groba v šestdesetih dneh po smrti najemnika, v nasprotnem primeru izgubijo pravico do najema groba.

K 32. členu

Najemniki morajo grobove vzdrževati in spoštovati vse določbe iz pogodbe, v nasprotnem primeru se ta lahko prekine. Za vmesne prostore med grobovi mora skrbeti upravljavec pokopališča.

K 33. členu

Praviloma se grob odda v najem za nedoločen čas, razen za vrstne grobove, pri katerih ga po preteku določenega časa ni mogoče obnoviti ali podaljšati. Najem se lahko prekine, če najemnik groba ne poravnava grobnine za preteklo leto po predhodnem opozorilu, če ne vzdržuje groba, ob opustitvi pokopališča ali če tako zahteva načrt preureditve pokopališča in s potekom najemne pogodbe.

Po prekinitvi najema se šteje grob za opuščen do konca mirovalne dobe, nato se prekoplje in odda v najem drugemu. Najemnik groba mora ob prekinitvi najema na lastne stroške odstraniti celotni nagrobnik, drugače to na njegove stroške stori upravljavec pokopališča. Pri oddaji novih grobov, ki se prvič oddajo v najem, lahko najemnik dobi v najem samo en grob.

Nagrobna obeležja, ki so registrirana kulturna dediščina ali kulturni spomeniki, se ne smejo odstraniti in se oddajo v najem skupaj z grobom. Odstranijo se lahko le v izjemnem primeru z odločbo ministrstva, pristojnega za kulturno dediščino.

K 34. členu

Pri oddaji novih grobov, ki se prvič oddajo v najem, lahko najemnik dobi v najem samo en grob.

K 35. členu

Za najem groba plačuje najemnik groba grobnino. Grobnina je sorazmerni delež vseh letnih stroškov upravljanja pokopališke dejavnosti (torej stroškov za urejenost pokopališča, oddajo grobov v najem in stroške vodenja evidenc) in morebitne stroške poslovnega najema. Izračuna se tako, da se najprej opredeli seštevek vseh vrst oddanih grobov. Pri tem se v seštevku kot enota upošteva enojni grob, razmerja do drugih vrst grobov pa določa pokopališki red. V seštevek vseh grobov niso vključeni grobovi, ki so na podlagi posebnega zakona oproščeni plačevanja grobnine (vojna grobišča). Od celotnih stroškov se lahko odštejejo sredstva (prispevki, donacije, ipd.), ki jih občina ali druge pravne ali fizične osebe namenijo za pokopališče.

Celotni stroški upravljanja pokopališča se nato delijo s skupnim seštevkom vseh grobov, izraženih v enotah enojnih grobov. Tako dobimo sorazmerni delež enojnega groba oziroma višino grobnine za enojni grob. Na podlagi razmerij, določenih v pokopališkem redu, se izračunajo še sorazmerni deleži oziroma višina grobnin za druge vrste grobov. Te izračune za občino pripravi upravljavec pokopališča. Primer:

Pokopališče ima 1001 grob (500 enojnih grobov, 100 otroških grobov, 50 grobnic: od tega 40 za do 4 prostore in 10 za več kot 4 prostore, 250 žarnih grobov, 100 povečanih grobov za 6 pokopov ter 1 grobišče za 50):

V pokopališkem redu občina določi naslednja razmerja posamezne vrste grobov do enojnega groba:

- A. za otroški grob znaša grobnina šestdeset odstotkov grobnine za enojni grob;
- B. za grobnice:
 - do štiri prostore je grobnina enaka štirikratniku grobnine za enojni grob;
 - za več kot štiri prostore je grobnina enaka šestkratniku grobnine za enojni grob;
- C. za žarni grob znaša grobnina štirideset odstotkov grobnine za enojni grob;
- Č. za povečane grobove je grobnina enaka grobnini za enojni grob, pomnoženi s številom mogočih pokopov, vendar največ do šest;
- E. za grobišča znaša grobnina štirideset odstotkov od grobnine za enojni grob, pomnoženo s številom mogočih enojnih grobov.

Seštevek vseh grobov: $500 \text{ enojnih grobov} + 100 \text{ (otroških grobov)} * 0,6 \text{ (določen faktor)} + 40 \text{ (manjših grobnic)} * 4 \text{ (določen faktor)} + 10 \text{ (večjih grobnic)} * 6 \text{ (določen faktor)} + 250 \text{ (žarnih grobov)} * 0,4 \text{ (določen faktor)} + 100 \text{ (povečanih grobov)} * 6 \text{ (zmogljivost za enojni grob)} + 1 \text{ (grobišče)} * 0,4 \text{ (določen faktor)} * 50 \text{ (zmogljivost za enojni grob)} = 500 + 60 + 160 + 60 + 62,5 + 600 + 12,5 = 1455 \text{ enot enojnih grobov.}$

Če znašajo letni stroški upravljanja pokopališke dejavnosti 0,2 mio EUR, je višina grobnine:

- A. za enojni grob: $0,2 \text{ mio EUR} / 1455 \text{ enot enojnih grobov} = 137,46 \text{ EUR}$
- B. za otroški grob: $137,46 \text{ EUR} * 0,4 = 54,98 \text{ EUR}$
- C. za malo grobnico: $137,46 \text{ EUR} * 4 = 549,83 \text{ EUR}$
- D. za velike grobnice: $137,46 \text{ EUR} * 6 = 824,74 \text{ EUR}$
- E. za žarni grob: $137,46 \text{ EUR} * 0,4 = 54,98 \text{ EUR}$
- F. za povečani grob: $137,46 \text{ EUR} * 6 = 824,74 \text{ EUR}$
- G. za grobišče: $137,46 \text{ EUR} * 0,4 * 6 = 329,90 \text{ EUR}$

Predmetne izračune pripravi upravljavec pokopališča, višino grobnine pa na tej podlagi določi občina s sklepom.

Ob prvem najemu groba se grobnina plača v sorazmernem delu do konca letnega obdobja. Na izrecno željo najemnika se lahko grobnina plača tudi za obdobje, daljše od enega leta, vendar ne daljše od desetih let.

Če želi najemnik groba odstopiti od najemne pogodbe pred potekom mirovalne dobe, mora plačati grobnino do konca preteka mirovalne dobe.

K 36. členu

Upravljavca pokopališča mora voditi trajno evidenco o pokojnih, ki so ali so bili pokopani na pokopališču, ki ga upravlja, trajno evidenco grobov – kataster in evidenco najemnikov grobov za zadnjih deset let.

V evidenci o pokojnikih se vodijo podatki o imenu in priimku pokojnika, naslov, datum rojstva in smrti pokojnika, datum pogreba, številka in oznaka groba ter datum in kraj prekopa.

Za potrebe obveščanja javnosti o lokaciji groba se lahko preko informacijskih tabel na pokopališču ali na drug ustrezen način sporočajo podatki o imenu in priimku pokojnika, letnici rojstva in smrti pokojnika, številka groba in pokopališče. Če je pokojnik pisno prepovedal javnost svojih podatkov ali je to prepovedal naročnik pogreba, se lahko njegovi osebni podatki sporočajo le tistim uporabnikom, ki so za obdelavo osebnih podatkov pooblašteni z zakonom.

Za potrebe obveščanja javnosti o pogrebu se lahko sporočajo podatki o imenu in priimku pokojnika, starosti pokojnika, datumu pogreba, vežici in pokopališču. Javnost se lahko obvesti z objavo na spletni strani upravljavca pokopališča, na spletni strani občine, v medijih ali podobno. Če je pokojnik pisno prepovedal javnost svojih podatkov ali je to prepovedal naročnik pogreba, se lahko njegovi osebni podatki sporočijo le tistim uporabnikom, ki so za obdelavo osebnih podatkov pooblašteni z zakonom.

V evidenci najemnikov grobov se vodijo podatki o imenu in priimku najemnika, EMŠO ali davčna številka, naslov najemnika, številka in datum sklenitve pogodbe o najemu ter višina grobnine. Podatki so dostopni samo tistim uporabnikom, ki so za obdelavo osebnih podatkov pooblašteni z zakonom.

K 37. členu

Upravljavca pokopališča mora izdati soglasje za postavitve, popravila, odstranitve spomenikov in drugih nagrobnih obeležij v skladu s tem zakonom in odlokom občine v treh dneh od prejema popolne vloge, razen v primeru, ko so objekti na območju pokopališča kulturna dediščina ali kulturni spomenik. V primeru zavrnitve soglasja mora pristojni občinski organ odločiti v 15 dneh. Odločitev pristojnega občinskega organa je dokončna, zoper njo pa je mogoč upravni spor.

Cena za izdajo soglasja zajema le neposredne stroške izdaje soglasja, in sicer stroške materiala in storitev za izdajo soglasja. Če pri postavitvi, popravilu, odstranitvi spomenikov in drugih nagrobnih obeležij nastanejo upravljavcu pokopališča stroški zaradi odstranitve odpadnega materiala ali drugi stroški (elektrika, voda, čiščenje) jih mora poravnati naročnik soglasja.

Za druga dela na območju pokopališča kot so klesanje in barvanje črk, čiščenje spomenikov in drugih nagrobnih obeležij ter vrtnarske storitve, izvajalcu ni treba pridobiti soglasja pri upravljavcu pokopališča ampak mora priglasiti le termin izvedbe del. Priglasitev je brezplačna.

Pristojni občinski organ daje soglasje tudi za prekop ali soglasje za pokop izven pokopališča v skladu s tem zakonom, odlokom občine in zakonom, ki ureja splošni upravni postopek.

Če so objekti na območju pokopališča kulturna dediščina ali kulturni spomenik, se urejajo v skladu s predpisi s področja varstva kulturne dediščine.

K 38. členu

Urejanje pokopališč je v pristojnosti občine in obsega zgraditev ali razširitev obstoječega pokopališča, zgraditev pokopaliških objektov in naprav ter druge pokopališke infrastrukture na pokopališču, razdelitev pokopališča na posamezne zvrsti grobov in opustitev pokopališča.

Pokopališče je v skladu z določbami zakona, ki ureja graditev objektov, grajeno javno dobro lokalnega pomena. Sem sodi omrežje gospodarske javne infrastrukture lokalnega pomena in javna površina na njih, kakor tudi objekti ali deli objektov, katerih uporaba je pod enakimi pogoji namenjena vsem, kot so, poleg pokopališča tudi cesta, ulica, trg, pasaža in druga javna prometna površina lokalnega pomena, tržnica, igrišče, parkirišče, park, zelenica, športna oziroma rekreacijska površina in podobno. Status grajenega javnega dobra lokalnega pomena se pridobi z ugotovitveno odločbo, ki jo na podlagi sklepa pristojnega občinskega organa po uradni dolžnosti izda pristojna občinska uprava. Objekt oziroma njegov del, ki ima pridobljen status grajenega javnega dobra, mora njegov lastnik oziroma upravljavec vzdrževati v stanju, ki omogoča splošno rabo v skladu z njegovim namenom.

Občine morajo v zvezi z urejanjem pokopališč v skladu s svojimi prostorski akti zagotoviti zadostne površine za pokopavanje umrlih za najmanj 30 let. Poleg tega morajo v skladu s prostorskimi akti zagotoviti sredstva za morebitne potrebe za zgraditev ali razširitev pokopališč ter zgraditev pokopaliških objektov in naprav ter druge pokopališke infrastrukture.

Pomembno je, da občina z odlokom predpiše okvirne tehnične zahteve za grobove, vzdrževanje reda, čistoče in miru, postavljanje, odstranjevanje ali popravljanje nagrobnih spomenikov, pa tudi za vse druge posege v prostor na pokopališču, čas odprtja pokopališč in izvajanja pogrebov, vire financiranja vzdrževanja pokopališč, pravila za pripravo, oddajanje, vzdrževanje in opustitev grobov, pokopališki red in druga podobna vprašanja. Pri tem mora biti zagotovljena enakopravna obravnava vseh ponudnikov storitev na pokopališču (kamnoseki, vrtnarji in drugi izvajalci).

Za vse zgoraj navedene posege oziroma dejavnosti v zvezi s pokopališči ali njihovimi deli, ki so varovani na podlagi predpisov o varstvu kulturne dediščine, je treba izpolnjevati kulturnovarstvene pogoje in pridobiti kulturnovarstveno soglasje.

K 39. členu

Določba opredeljuje pogoje za ustanovitev novega ali razširitev obstoječega pokopališča. Pokopališče je lahko le na zemljišču, ki ni močvirnato in na katerem meteorne oziroma podtalne vode ne vplivajo na aktivne studence, vodnjake, ribnike, vodne rekreacijske površine in podobno.

Poleg tega mora biti novo pokopališče primerno zamejeno in odmaknjeno od drugih objektov. Občina pri tem upošteva predpise s področja urejanja prostora ter druge krajevne značilnosti, ki lahko izvirajo iz omejitev prostorskega načrtovanja ter krajevnih običajev.

K 40. členu

Zaradi zagotavljanja pietete do pokojnika in ustreznih zdravstvenih ukrepov so mrliške vežice praviloma obvezne za pokopališča v mestu, v naselju z mestnimi značilnostmi ali v turističnem kraju. V teh primerih tudi ni mogoče, da bi bil pokojnik do pogreba doma. Kraje, kjer je na pokopališčih predpisana uporaba mrliške vežice, predpiše občina s svojim aktom.

Če pokopališče nima mrliške vežice, se lahko pod pogojem, da je to v skladu s predpisi o mrliško pregledni službi, namesto vežice uporabi hiša z največ dvema stanovanjema.

K 41. členu

Upravljavec pokopališča oziroma izvajalec javne službe pokopališke dejavnosti je odgovoren, da za pokopališče, ki ga upravlja, pripravi načrt razdelitve na pokopališke oddelke in vzpostavi evidenco grobov – kataster. Pokopališki oddelek je prostor na pokopališču, na katerem so istovrstni grobovi.

Poleg tega mora biti na pokopališču ali zunaj njega predviden prostor za pokope ob morebitnih naravnih in drugih nesrečah, ko je zaradi povečanega števila umrlih ali zdravstvenih razlogov treba zagotoviti mesto za pokope.

K 42. do 49. členu

Zakon določa več zvrsti grobov in prostorov za pokope, ki jih loči predvsem glede na velikost in vrsto pokopa. Okvirne mere posameznih zvrsti grobov so predpisane v občinskem odloku.

Enojni grobovi so lahko talni ali zidni, namenjeni so pokopu odrasle osebe. V talne grobove se pokopavajo krste in žare, v zidne pa samo krste s kovinskimi vložki.

Dvojni grobovi so v bistvu razširjeni enojni grobovi, ki omogočajo pokop ene krste poleg druge v istem talni ravni obeh grobov. V dvojne grobove se lahko poleg krst pokopavajo tudi žare.

Otroški grobovi so namenjeni pokopu otroka ter omogočajo pokopavanje krst in žar.

Vrstni grobovi so razporejeni drug ob drugem in oblikovani po enotnih zahtevah. V te grobove je mogoče pokopavati krste in žare brez poglobitve in po vrstnem redu. V nasprotju z drugimi vrstmi grobov se oddajajo le za določeno dobo (ki ni krajša od 25 let), po tem času pa se prekopljejo in ponovno oddajo, posmrtni ostanki pa se položijo v skupno grobišče.

Grobnica je posebna zvrst grobov, ki imajo v celoti obzidani podzemni del. V njih se krste pokopavajo tako, da se polagajo ena na drugo ali na police, omogočajo pa tudi pokop žar. Nove grobnice je dovoljeno graditi le, če občina tako določi z odlokom o pokopališkem redu ali prostorskim aktom, ki ureja pokopališča.

Žarni grobovi so talni ali zidni, vanje se pokopavajo le žare.

Če najemnik ne podaljša pogodbe o najemu, izgubi pravico do najema groba.

K 50. členu

Grobišča so prostori za skupni pokop ob morebitnih naravnih in drugih nesrečah, v vojni in izrednih razmerah ter skupna grobišča.

Kostnice so prostori, v katere se lahko polagajo posmrtni ostanki iz prekopanih grobov.

V skupna grobišča se lahko prenesejo posmrtni ostanki iz vrstnih grobov po preteku dobe najema, iz drugih grobov ali zaradi drugih upravičenih razlogov. Na oddelku skupnih grobišč je urejen skupni prostor za polaganje cvetja in sveč.

Prostor za vojno grobišče je prostor na posebnem delu pokopališča, ki se ureja po posebnem zakonu.

K 51. členu

Pokopališče ima lahko prostor za anonimni pokop krst ali žar, ki je enotno urejen po načrtu razdelitve. Ta prostor ne sme vsebovati nagrobnikov z imeni ali označbami pokojnih, mora pa imeti urejen skupni prostor za polaganje cvetja in prižiganje sveč. Zunaj tega prostora ni dovoljeno polagati cvetja, sveč in drugih predmetov, prav tako je prepovedana hoja po tem prostoru, razen zaradi upravljanja pokopališča.

K 52. členu

Poseben oddelek pokopališča je lahko namenjen tudi prostoru za raztros pepela. Imena pokojnih se lahko napišejo na skupni nagrobnik. Na tem oddelku mora biti urejen skupni prostor za polaganje cvetja in prižiganje sveč. Zunaj tega prostora ni dovoljeno polagati cvetja, sveč in drugih predmetov, prav tako je prepovedana hoja po tem prostoru, razen zaradi upravljanja pokopališča.

K 53. in 54. členu

Pokopališče se opusti na podlagi odločitve občinskega sveta, ki to upošteva pri pripravi občinskega prostorskega načrta, in v skladu z Zakonom o prostorskem načrtovanju (Uradni list RS, št. 33/07, 70/08 – ZVO-1B, 108/09, 80/10 – ZUPUDPP, 43/11 – ZKZ-C, 57/12, 57/12 – ZUPUDPP-A, 109/12, 76/44 – odl. US in 14/15 – ZUUJFO).

Veliko pokopališč in posameznih spominskih obeležij ali spomeniških plošč na pokopališčih ima status kulturnega spomenika ali kulturne dediščine po Zakonu o varstvu kulturne dediščine (Uradni list RS, št. 16/08, 123/08, 8/11 – ORZVKD39, 90/12 in 111/13, v nadaljnjem besedilu: ZVKD-1). Po 28. členu ZVKD-1 je treba pridobiti soglasje za posege v spomenik, vplivno območje spomenika, če to obveznost določa akt o razglasitvi, za posege v varstvena območja dediščine, registrirano nepremično dediščino ali enoto urejanja prostora, če to obveznost določa prostorski akt. V skladu z navedenim zakon določa, da je pred sprejetjem odločitve o opustitvi pokopališča treba pridobiti še soglasje pristojnega zavoda za varstvo kulturne dediščine, če je pokopališče ali njegov del kulturna dediščina.

V odločitvi o opustitvi pokopališča je treba določiti upravljavca opuščene pokopališča, pogoje in roke za prenos posmrtnih ostankov in spomenikov ter odstranitev pokopaliških objektov ter plačnika in način plačila stroškov preureditve in prenosa.

Na predlog pristojnega zavoda za varstvo kulturne dediščine pristojni občinski organ določi kraj, kamor se prenesejo posamezni nagrobniki z opuščene pokopališča, in njihovega skrbnika ali način ohranjanja in situ ter določi uvrstitev grobov pomembnih osebnosti med skupne pokopališke objekte.

Opuščeno pokopališče se sme zaradi pietete do pokojnih urediti za druge namene šele po tridesetih letih od zadnjega pokopa. Preden se opuščeno pokopališče uporabi v druge namene, ga je treba prekopati, posmrtni ostanke pa prenesti v skupno grobišče na pokopališče, ki je še v uporabi. Za prekop je treba pridobiti soglasje ministrstva, pristojnega za varstvo kulturne dediščine. Občina mora po prenosu posmrtnih ostankov zagotoviti tudi odstranitev in primerno prezentacijo nagrobnikov.

K 55. členu

Člen določa, da mora upravljavec pokopališča ob ugotovitvi, da se na pokopališču izvajajo dela ali opravljajo storitve v nasprotju s tem zakonom, o tem obvestiti pristojne inšpekcijske službe.

K 56. in 57. členu

V skladu z izvirnimi pristojnostmi občine občinske inšpekcije izvajajo nadzor nad izvajanjem pogrebne in pokopališke dejavnosti na območju občine ter nadzor nad izvajanjem občinskih predpisov, sprejetih na podlagi tega zakona.

Inšpektorat, pristojen za trg, izvaja nadzor nad izpolnjevanjem pogojev za opravljanje pogrebne dejavnosti iz 6. člena tega zakona. Če pristojni tržni inšpekcijski organ ugotovi, da izvajalec pogrebne dejavnosti ne izpolnjuje pogojev za opravljanje pogrebne dejavnosti ali nima dovoljenja za opravljanje pogrebne dejavnosti, z odločbo določi rok za odpravo nepravilnosti.

Ministrstvo, pristojno za gospodarstvo, izvaja nadzor nad skladnostjo predpisov občin in njihovega izvajanja s tem zakonom.

K 58. do 60. členu

V teh členih so določene kazenske določbe. Pri višini so upoštevane zgornje in spodnje meje kazni po zakonu, ki ureja prekrške.

K 61. členu

Člena določa prenehanje veljavnega zakona, ki ureja pokopališko in pogrebno dejavnost ter urejanje pokopališč.

K 62. členu

Zaradi neprekinjenega izvajanja dejavnosti člen določa, da občinski predpisi, izdani na podlagi zakona iz prejšnjega člena, prenehajo veljati, vendar se uporabljajo do sprejetja novih občinskih predpisov po tem zakonu, vendar največ eno leto od uveljavitve tega zakona.

K 63. členu

Vlada Republike Slovenije mora izdati uredbo o metodologiji za oblikovanje cen storitev javne službe po tem zakonu v šestih mesecih od uveljavitve tega zakona.

Standarde in normative za posebna vozila za prevoz pokojnikov, minimalne tehnične pogoje prostorov in ustrezno zaščito zaposlenih pri ravnanju s pokojniki določita ministra, pristojna za gospodarstvo in zdravje, in sicer v šestih mesecih od uveljavitve tega zakona.

Z določbami tega zakona in podzakonskih predpisov na podlagi tega zakona se morajo v enem letu uskladiti tudi izvajalci pogrebne dejavnosti.

K 64. členu

Občine morajo na podlagi novega zakona sprejeti akte, ki urejajo občinske javne službe, in druge odloke po tem zakonu najpozneje v enem letu po uveljavitvi tega zakona.

Glede na to, da zakon določa poenotene pogoje za izvajanje pogrebne dejavnosti, je treba v enem letu od uveljavitve tega zakona uskladiti tudi koncesijske pogodbe za izvajanje pogrebne in pokopališke dejavnosti, ki so bile sklenjene pred uveljavitvijo tega zakona, in sicer v okviru obstoječih ali novih koncesijskih pogodb.

K 65. členu

Člen določa splošni rok za uveljavitev zakona, in sicer petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

IV. BESEDILO ČLENOV, KI SE SPREMINJAJO
/

V. PRILOGA:

Na podlagi šestega odstavka 4. člena Zakona o pogrebni in pokopališki dejavnosti /ZPPD/ (Uradni list RS, št. ...) izdaja Vlada Republike Slovenije

UREDBO

O METODOLOGIJI ZA OBLIKOVANJE CEN 24-URNE DEŽURNE SLUŽBE

1. Splošne določbe

1. člen **(vsebina)**

(1) Ta uredba določa metodologijo za oblikovanje cen 24-urne dežurne službe, ki se izvaja v okviru pogrebne dejavnosti kot obvezna občinska gospodarska javna služba (v nadaljevanju: javna služba).

(2) Ta uredba določa tudi ukrepe in normative, povezane z obračunom cen storitev javne službe uporabnikom.

2. člen **(izrazi)**

Izrazi, uporabljeni v tej uredbi, imajo naslednji pomen:

1. **izvajalec javne službe** je izvajalec, ki v skladu z zakonom, ki ureja gospodarske javne službe izvaja javno službo;
2. **storitev javne službe** je storitev, ki jo pri opravljanju javne službe opravlja izvajalec javne službe v skladu z zakonom, ki ureja gospodarske javne službe in zakonom, ki ureja pogrebno in pokopališko dejavnost;
3. **zavezanec za plačilo** storitev opravljanja javne službe je fizična ali pravna oseba, ki je naročnik storitve javne službe, v skladu z zakonom, ki ureja pogrebno in pokopališko dejavnost ter na njegovi podlagi sprejetimi predpisi;
4. **predračunska lastna cena** storitev javne službe (v nadaljnjem besedilu) je cena, ki se izračuna v skladu z slovenskimi računovodskimi standardi in to uredbo, na podlagi načrtovane količine opravljenih storitev in načrtovanih stroškov ter prihodkov izvajalca v prihodnjem obračunskem obdobju;
5. **obračunska lastna cena** storitev javne službe (v nadaljnjem besedilu: obrčunska cena) je cena, ki se izračuna enako kakor predračunska cena, pri čemer se za preračun stroškov na enoto storitev uporabijo dejanske količine opravljenih storitev in realizirani stroški izvajalca v preteklem obračunskem obdobju;
6. **potrjena cena storitev javne službe** (v nadaljnjem besedilu: potrjena cena) je sestavljena iz cene, ki se nanaša na opravljanje storitev javne službe in jo potrdi pristojni organ občine;
7. **zaračunana cena storitev javne službe** (v nadaljnjem besedilu: zaračunana cena) je potrjena cena, zmanjšana za morebitno subvencijo, in jo za storitev javne službe plača naročnik storitve javne službe;
8. **subvencija** je razlika med potrjeno in zaračunano ceno in bremeni proračun občine;
9. **poslovno potrebna osnovna sredstva** so osnovna sredstva izvajalca javne službe, potrebna za neposredno opravljanje storitev javne službe;
10. **posamezne izvirne vrste stroškov** (stroški materiala, stroški storitev v ožjem pomenu, stroški amortizacije in stroški dela) so vrste stroškov v skladu z računovodskimi standardi;

11. **neposredni stroški materiala in storitev, neposredni stroški dela, splošni nabavno-prodajni stroški in splošni upravni stroški** so stroški v skladu z računovodskimi standardi;
12. **donos na vložena poslovno potrebna osnovna sredstva izvajalca** je donos izvajalca, ki ne sme presegati pet odstotkov od vrednosti poslovno potrebnih osnovnih sredstev za neposredno opravljanje storitev javne službe;
13. **infrastruktura javne službe** so objekti in naprave, namenjeni izvajanju javne službe.

3. člen

(obračun opravljanja storitev javne službe)

Cena opravljanja storitev javne službe se obračuna na podlagi opravljene storitve javne službe.

2. Oblikovanje cen storitev javne službe

4. člen

(oblikovanje cen storitev javne službe)

- (1) Ceno storitev javne službe za območje občine predlaga izvajalec javne službe z elaboratom o oblikovanju cen storitev javne službe (v nadaljnjem besedilu: elaborat) in jo predloži pristojnemu občinskemu organu v potrditev.
- (2) Pri oblikovanju cene v postopku izbire izvajalca javne službe lahko ceno predlaga ponudnik storitev javne službe, če izvajalec javne službe še ni izbran, pri čemer elaborat iz prejšnjega odstavka vsebuje le sestavine, ki se nanašajo na prihodnje obdobje.
- (3) Če imajo občine skupnega izvajalca javne službe in ne določijo enotne cene za opravljanje storitev javne službe, lahko vsaka občina ločeno določi ceno storitev javne službe.
- (4) Prihodki in odhodki javne službe se evidenirajo v skladu z računovodskimi standardi.
- (5) Občina določi potrjeno ceno javne službe in morebitno subvencijo in jo objavi v katalogu informacij javnega značaja, izvajalec pa oblikuje in na svojih spletnih straneh ter na krajevno običajen način objavi cenik s potrjeno ceno, znižano za morebitno subvencijo.

5. člen

(izhodišča za oblikovanje cen)

- (1) Pri oblikovanju cen storitev javne službe se upoštevajo standardi in ukrepi za opravljanje storitev javne službe, kakor jih opredeljujejo državni in občinski predpisi za javno službo.
- (2) Zaradi oblikovanja cen javne službe je potrebno določiti:
 - vrednost in obseg poslovno potrebnih osnovnih sredstev, ki se uporablja za opravljanje javne službe;
 - največji donos na vložena poslovno potrebna sredstva za izvajanje javne službe.
- (3) Pri oblikovanju cen javne službe se upoštevajo načrtovane količine opravljenih storitev, načrtovani stroški in prihodki izvajalca za prihodnje obdobje.
- (4) Izhodišča za oblikovanje cen javne službe so podlaga za pripravo elaborata.
- (5) Globe, reprezentanca, sponzorstva in donacije, ki jih plača izvajalec javne službe, niso upravičeni kalkulatívni element cene storitev javne službe.

6. člen **(sestava cene)**

- (1) Predračunska cena storitve javne službe je sestavljena iz stroška poslovno potrebnih osnovnih sredstev in stroškov opravljanja storitev javne službe.
- (2) Stroški poslovno potrebnih osnovnih sredstev vključuje:
 - stroške amortizacije ali najema osnovnih sredstev in naprav, ki se uporabljajo za opravljanje javne službe;
 - stroške zavarovanja osnovnih sredstev in naprav iz prejšnje alineje.
- (3) Med stroške opravljanja storitev javne službe se lahko vključijo le stroški, ki jih je mogoče povezati z opravljanjem storitev javne službe in vključujejo naslednje skupine:
 - neposredne stroške materiala in storitev,
 - neposredne stroške dela,
 - druge neposredne stroške,
 - splošne (posredne) proizvodne stroške, ki vključujejo stroške materiala, amortizacije poslovno potrebnih osnovnih sredstev, storitev in dela,
 - splošne nabavno-prodajne stroške, ki vključujejo stroške materiala, amortizacije poslovno potrebnih osnovnih sredstev, storitev in dela,
 - splošne upravne stroške, ki vključujejo stroške materiala, amortizacije poslovno potrebnih osnovnih sredstev, storitev in dela,
 - obresti zaradi financiranja opravljanja storitev javne službe,
 - druge poslovne odhodke in
 - donos iz dvanajste točke 2. člena te uredbe.

3. Elaborat

7. člen **(elaborat)**

- (1) Elaborat vsebuje:
 - predračunsko in obračunsko količino opravljenih storitev javne službe za preteklo obračunsko obdobje,
 - predračunske in obračunske stroške izvajanja storitev javne službe za preteklo obračunsko obdobje,
 - pojasnila odmikov obračunske cene od predračunske in od potrjene cene storitev javne službe za preteklo obračunsko obdobje,
 - primerjavo obračunskih cen javne službe, z obračunskimi cenami storitev javne službe na primerljivih območjih,
 - primerjavo potrjenih cen javne službe, s potrjenimi cenami storitev javne službe na primerljivih območjih,
 - primerjavo obračunske cene infrastrukture javne službe s primerljivimi območji,
 - primerjavo izvajalca javne službe s povprečjem panoge javne službe, za katero se oblikuje cena, s pomočjo kazalnikov, ki so: pospešena pokritost kratkoročnih obveznosti, gospodarnost poslovanja, povprečna mesečna plača na zaposlenca in ki jih objavlja Agencija Republike Slovenije za javnopravne evidence in storitve,
 - predračunsko količino opravljenih storitev javne službe za prihodnje obračunsko obdobje,
 - predračunske stroške izvajanja storitev javne službe za prihodnje obračunsko obdobje,
 - obseg poslovno potrebnih osnovnih sredstev za izvajanje storitev javne službe za preteklo in prihodnje obračunsko obdobje,

- prikaz razdelitve splošnih stroškov za preteklo in prihodnje obračunsko obdobje,
 - donos na vložena poslovno potrebna osnovna sredstva za preteklo in prihodnje obračunsko obdobje,
 - število zaposlenih za izvajanje storitev javne službe za preteklo in prihodnje obračunsko obdobje,
 - stopnjo izkoriščenosti poslovno potrebnih osnovnih sredstev, ki so namenjena izvajanju javne službe,
 - izračun predračunske cene storitev javne službe za prihodnje obračunsko obdobje in
 - druga razkritja na podlagi Slovenskega računovodskega standarda 35.
- (2) Pri določitvi primerljivih območij iz prejšnjega odstavka se upoštevajo zlasti geografske, poselitvene in oskrbovalne značilnosti območja.

8. člen **(razdelitev splošnih stroškov)**

- (1) Če izvajalec poleg javne službe opravlja drugo tržno dejavnost, mora zagotoviti ločeno računovodsko spremljanje stroškov javnega in tržnega dela dejavnosti, ki jo opravlja.
- (2) Splošni stroški in prihodki se na javni in tržni del dejavnosti razdelijo po sodilih, ki jih sprejme pristojni organ, ki potrjuje poslovni načrt izvajalca.

9. člen **(prepoved razlikovanja cen)**

Cena posamezne storitve javne službe med uporabniki ali skupinami uporabnikov ne sme biti različna, kadar imajo uporabniki storitve javne službe v posamezni občini istega izvajalca.

4. Poročanje

10. člen **(poročanje)**

- (1) Izvajalec javne službe mora ministrstvu, pristojnemu za gospodarstvo (v nadaljenjem besedilu: ministrstvo), najpozneje do 31. marca tekočega leta za preteklo leto poslati poročilo, ki vsebuje podatke, potrebne za določitev vrednosti iz petega odstavka tega člena, za posamezna primerjalna območja iz 6. člena te uredbe, zlasti pa:
- o obračunski, potrjeni in zaračunani ceni storitve javne službe za del, ki se nanaša na ceno infrastrukture, in za del, ki se nanaša na ceno izvajanja storitev javne službe,
 - o količini opravljene storitve javne službe,
 - o višini subvencije, ki se nanaša na ceno izvajanja javne službe,
 - elaborat iz 6. člena in
 - druge podatke, potrebne za določitev primerljivih območij.
- (2) Poročilo iz prejšnjega odstavka mora biti poslano v elektronski obliki v skladu z navodili, ki jih ministrstvo, objavi na svojih spletnih straneh.
- (3) Ministrstvo, od izvajalca zahteva dopolnitev poročila, če ugotovi, da ni izdelano v skladu s prejšnjim odstavkom.
- (4) Če izvajalec ministrstvu zahtevane dopolnitve ne pošlje v roku 30 dni od prejema zahteve, se šteje, da poročilo ni bilo poslano.

(5) Ministrstvo na podlagi poročil vsaki dve leti izračuna povprečne vrednosti in preveri ustreznost oblikovanih skupin primerljivih območij.

(6) Podatki iz prvega odstavka tega člena so javni in se objavijo na spletni strani ministrstva.

5. Nadzor

11. člen (nadzor)

Nadzor nad izvajanjem določb te uredbe in nadzor nad zaračunavanjem cen uporabnikom opravljajo tržni inšpektorji.

6. Kazenske določbe

12. člen (prekrški)

(1) Z globo od 4.000 do 20.000 eurov se kaznuje za prekršek izvajalec javne službe, če:

- ne oblikuje ali ne objavi cenika v skladu z petim odstavkom 4. člena te uredbe,
- ne zaračunava cene v skladu z objavljenim cenikom iz petega odstavka 4. člena te uredbe.

(2) Z globo od 500 do 2.000 eurov se za prekršek iz prejšnjega odstavka tega člena kaznuje tudi odgovorna oseba izvajalca javne službe.

7. Prehodne in končne določbe

13. člen (vsebina elaborata)

Do opredelitve primerljivih območij iz 14. člena te uredbe elaborat ne vsebuje zahtev iz četrte, pete in šeste alineje prvega odstavka 7. člena te uredbe.

14. člen (opredelitev primerljivih območij)

(1) Zaradi opredelitve primerljivih območij iz drugega odstavka 7. člena te uredbe ministrstvo v roku 12 mesecev po uveljavitvi te uredne na podlagi podatkov iz 10. člena te uredbe oblikuje skupine primerljivih območij glede na značilnosti iz drugega odstavka 7. člena te uredbe.

(2) Ministrstvo za posamezne skupine primerljivih območij glede na značilnosti primerljivih območij izračuna povprečno potrjeno, zaračunano in obračunsko ceno storitev javne službe.

(3) Ministrstvo na svoji spletni strani objavi primerljiva območja in povprečno potrjeno, zaračunano in obračunsko ceno iz prejšnjega odstavka za vsako primerljivo območje.

15. člen (uskladitev občinskih predpisov s to uredbo)

Občine morajo uskladiti svoje predpise in sprejeti cene v skladu s to uredbo najpozneje v 12 mesecih po uveljavitvi te uredbe.

16. člen

(objava in začetek veljavnosti)

Ta uredba začne veljati 15 dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.